

Brüssel, 15. aprill 2026
(OR. en)

7013/07
DCL 1

WTO 36
SERVICES 14
AMLAT 20
COASI 31

SALASTATUSE KATEGOORIA KAOTAMINE

Dokument: 7013/07 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Kuupäev: 5. märts 2007

Uus staatus: Avalik

Teema: Eelnõu: läbirääkimisjuhised vabakaubanduslepingute üle peetavateks läbirääkimisteks ASEANi riikide, India ja Koreaga ning assotsiatsioonilepingute üle peetavateks läbirääkimisteks Andide Ühenduse ja Kesk-Ameerikaga (kaubanduse peatükk)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele eespool nimetatud dokument, mille salastatuse kategooria on kaotatud.

Nimetatud dokumendi tekst on identne eelmise versiooni tekstiga.

RESTREINT UE

EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU

Brüssel, 5. märts 2007 (26.03)
(OR. en)

7013/07

RESTREINT UE

WTO 36
SERVICES 14
AMLAT 20
COASI 31

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Komisjoni 16489/06 WTO 258 COASI 178 RESTREINT UE

ettepaneku nr: 16483/06 WTO 252 COASI 172 RESTREINT UE

16485/06 WTO 254 COASI 174 RESTREINT UE

16511/06 WTO 264 AMLAT 105 RESTREINT UE + ADD1 + ADD2

16491/06 WTO 260 AMLAT 102 RESTREINT UE + ADD1 + ADD2

Teema: Eelnõu: läbirääkimisjuhised vabakaubanduslepingute üle peetavateks läbirääkimisteks ASEANi riikide, India ja Koreaga ning assotsiatsioonilepingute üle peetavateks läbirääkimisteks Andide Ühenduse ja Kesk-Ameerikaga (kaubanduse peatükk)

Delegatsioonidele edastatakse käesoleva märkuse lisas eespool nimetatud viie läbirääkimisjuhise eelnõu tekst pärast 23. veebruaril 2007 artikli 133 komitees (täisliikmed) toimunud arutelusid.¹

Lisa 6 sisaldab nõukogu istungi protokollide kantavaid deklaratsioone.

¹ DK delegatsioon tegi parlamentaarse analüüsi reservatsiooni.

RESTREINT UE

ILISA

Eelnõu

KOMISJONI SOOVITUS NÕUKOGULE,

anda komisjonile volitused pidada Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide nimel Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN)¹ riikidega läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle

DECLASSIFIED

---

¹ Praegu toimuvad ASEANiga konsultatsioonid vabakaubanduslepingute läbirääkimiste ülesehituse suhtes. Pärast konsultatsioonide lõpetamist ja enne käesoleva soovituse vastuvõtmist teeb komisjon ettepaneku selle suhtes, milliste riikidega tuleks läbirääkimisi alustada.

RESTREINT UE

1. SELETUSKIRI

1. TAUST

1.1. ELi vabakaubanduslepingute poliitika

Komisjoni teatistes "Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas"³ vaadeldi ELi kaubanduspoliitika panust Euroopa majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse. Teatistes kinnitatakse ELi seotust maailma kaubandusorganisatsiooniga (WTO), mis on kõige tõhusam ühtne kaubanduse laiendamise ja korraldamise vahend, millest kõik kasu saavad. Teatistes rõhutatakse, et Doha arengukava on ELi esmane eelistus ning et läbirääkimiste jätkamise nimel tehakse pingutusi. Samuti väidetakse teatistes väidetakse, et jätkates uute kasvuvõimaluste loomise eesmärgil turgude avamist kaubandusele ja investeringutele, peaks EL toetuma WTO rajatud platvormile. Teatistes sätestatakse mitmed omavahel seotud kaubanduspoliitika algatused, mis toetavad jõupingutusi läbirääkimiste jätkamiseks WTOs. Tehakse ettepanek pidada nende algatuste raames läbirääkimisi hoolikalt valitud laiahaardeliste vabakaubanduslepingute üle.

Asjatundlikult koostatud vabakaubanduslepingutega saab avatust ja integratsiooni edendada kaugemale ja kiiremini, käsitledes küsimusi, mis ei ole veel küpsed arutamiseks mitmepoolsetel läbirääkimistel. Teatistes rõhutati, et me peame püüdma kahepoolse kaubanduse arendamisel silmas pidada teisi valdkondi ja kaubanduspoliitika laienevat rolli ELi välissuhetes. Selleks, et kaubanduspoliitika saaks kaasa aidata töökohtade loomisele ja majanduskasvu ergutamisele, peavad majanduslikud tegurid mängima tulevaste vabakaubanduslepingute valikus peamist rolli. Peamised majanduslikud kriteeriumid uute vabakaubanduslepingute sõlmimisel peavad olema turupotentsiaal (suurus ja kasvupotentsiaal) ja ELi ekspordihuvide vastase proteksionismi tase (tollimaksud ja mittetariifsed tõkked), võttes samal ajal arvesse meie potentsiaalsete partnerite läbirääkimisi ELi konkurentidega.

Sisult peavad uued, konkurentsist lähtuvad vabakaubanduslepingud olema laiahaardelised ja kohaldamisala poolest ambitsioonikad, seades eesmärgiks liberaliseerida kaubavahetus võimalikult suures ulatuses, sealhulgas teenuste ja investeringute põhjalik liberaliseerimine. Tulevastes vabakaubanduslepingutes tuleb leida uued võimalused mittetariifsete tõkete käsitlemiseks ning jätkusuutliku arengu kaubandusaspekte hõlmavate sätete lisamiseks.

Teatistes rõhutatakse vajadust tagada algusest peale, et meil on oma võimalike partneritega sarnased eesmärgid, et vältida hilisemat läbirääkimiste katkemist vastandlike ootuste tõttu.

13. novembril 2006 otsustas Euroopa Liidu Nõukogu, et ta toetab varajaste läbirääkimiste alustamist Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni riikidega (ASEAN), Indiaga ja Korea Vabariigiga (edaspidi "Korea") ning palus komisjonil viivitamata esitada läbirääkimissuuniste ettepanekud.

---

³ KOM(2006) 567, "Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas", 4. oktoober 2006

RESTREINT UE

1.2. ELi ja ASEANi vahelised suhted

Euroopa Liidu ja ASEANi liikmesriikide vahelised suhted on olulised ja pikaajalised; EÜ ja teatavate ASEANi liikmesriikide vaheline koostööleping sõlmiti 1980. aastal. Juulis 2003 võttis Euroopa Komisjon vastu teatise "Uus partnerlus Kagu-Aasiaga", milles kavandati ELi ja kõnealuse piirkonna riikide tulevaste suhete ulatuslik strateegia, ning eelkõige tunnistati vajadust anda uut hoogu piirkondlikele kaubandus- ja investeerimissuhetele.

Selle strateegia raames tehti ettepanek oluliseks algatuseks, milleks on jätkuv kaubandustegevuse kava nimetusega "Piirkonnaülene ELi–ASEANi kaubandusalgatus" (*Trans-Regional EU-ASEAN Trade Initiative – TREATI*). See kava väljendab kõigi partnerite soovi laiendada kaubandus- ja investeerimissidemeid ning on loonud raamistiku dialoogiks ja õigusloome alaseks koostööks nende kahe piirkonna vahelistes kaubanduse hõlbustamise, turulepääsu ja investeerimisküsimustes, toimides üha enam ka piirkondliku majandusintegratsiooni kogemuste vahetamise foorumina.

Kahepoolset tasandil on käimas läbirääkimised Tai ja Singapuri kahepoolsete partnerlus- ja koostöölepingute üle ning on alustatud läbirääkimisi Indoneesiaga. Malaisia, Filipiinid ja Brunei on samuti väljendanud huvi. Vietnam soovib olemasolevat lepingut edasi arendada laiemal ulatusel poliitiliseks raamistikuks. Eesmärk on võimalikult kiiresti sõlmida sellised lepingud kõigi huvitatud riikidega kõnealuses piirkonnas.

Kuigi need on olulised ja tähelepanuväärsed sammud, on selge, et hiljutised kiired arengud Aasias tervikuna – eriti ASEANi enda majandusintegratsiooni edu, mille keskpunktis on ASEANiga sõlmitud uute vabakaubanduslepingute laiaulatusliku võrgu rajamine – nõuavad ELilt jõulist vastureaktsiooni. See reaktsioon peab väljendama meie soovi siduda ennast ASEANiga majanduslikult veel tugevamalt ja ulatuslikumalt, mis annaks võimaluse laiendada meie turulepääsu selles kiirelt laienevas ja arenevas piirkonnas ning kindlustaks ELi positsiooni ASEANi suuruselt kolmanda kaubanduspartnerina.

Olemasolevate lepingute ja toimuvate läbirääkimiste kese on peamiselt poliitilisel küljel; tugevdada tuleb kaubandusaspekte. Euroopa tööstusharud on seda pakiliselt nõudnud seoses turulepääsu soodustingimuste pakkumisega konkurentidele ning seoses sellega, et Euroopa tööstusharud soovivad tõhusamalt kasutada uusi majanduslikke võimalusi maailma ühes kõige dünaamilisemas piirkonnas. Laiahaardeline majanduslik ja poliitiline lähenemine tugevdab Euroopa positsiooni ja mõju Kagu-Aasias.

Veelgi enam, kui nende riikide majanduslik areng jätkub, kasvab sellega mittetariifsete tõkete mõju meie kaubandusele ning suureneb veelgi vajadus luua tugevam raamistik selliste küsimuste lahendamiseks. Vabakaubanduspiirkonna loomine annab ASEANi riikidele täiendava stiimuli, et saada kasu meie kogemustest ning leida lahendused ja lähenemisviisid, mis ühilduvad paremini ELi omadega.

RESTREINT UE

2. LEPINGU SISU JA KOHALDAMISALA

Laiihaardelise vabakaubanduslepingu eesmärk ASEANi riikidega on lihtsustada kaupade ja teenuste turulepääsu, hõlmates kõiki kaubandusega seotud valdkondi. Lepingus tuleks ette näha paremad kaupade ja teenustega kauplemise sätted, kaasa arvatud siduvad sätted, millega tagatakse regulatiivne läbipaistvus vastastikuse kaubavahetuse ja investeerimise seisukohast olulistest valdkondades, sealhulgas standardid ja vastavushindamismenetlused, sanitaar- ja fütosanitaareeskirjad, intellektuaalomandiõigused koos jõustamistingimustega, kaubavahetuse soodustamine ja toll, riigihanked ning kaubavahetus ja konkurents, sealhulgas riigiabi. Lepinguga tuleks ette näha ka kaubanduskoostöö ja jätkusuutlik areng, mis hõlmab nii keskkonnaalast kui sotsiaalset mõõdet.

Kuigi sõlmitav leping ulatub kaugemale praegustest kohustustest WTOs, peaks see siiski olema täielikult kooskõlas WTO eeskirjadega ja eelkõige üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artikliga ning teenuskaubanduse üldlepingu (GATS) V artikliga.

Vabakaubanduslepingu sätete ning partnerlus- ja koostöölepingute sätete vahelist seost tuleb enne lepingute sõlmimist põhjalikult uurida.

Selline lähenemisviis on kooskõlas teatises "Gloaalne Euroopa" väljendatud strateegiaga, milles rõhutatakse, et uued, konkurentsist lähtuvad vabakaubanduslepingud peavad olema laiahaardelised ja kohaldamisala poolest ambitsioonikad, seades eesmärgiks liberaliseerida kaubavahetus võimalikult suures ulatuses, sealhulgas teenuste ja investeringute kaugeleulatuv liberaliseerimine.

3. LÄBIRÄÄKIMISSUUNISTE EELNÕU ETTEVALMISTAMINE

Läbirääkimissuuniste eelnõu ja sellele lisatud mõjuhindangu ettevalmistamiseks on toimunud konsultatsioonid liikmesriikidega, ELi institutsioonidega, kodanikuühiskonnaga (kaasa arvatud Euroopa äriühingud) ning ASEANi riikidega. Konsultatsioonid võeti ette pidades silmas ELi kaubanduspoliitika tulevikusuundi, nendega seotud kohandusi ELi vabakaubanduslepingute strateegias ning ASEANi riikidega sõlmitava lepingu konkreetseid perspektiive.

Konsultatsioonid ASEANiga kestavad veel vabakaubanduslepinguta rakenduste osas, milles tuleb arvesse võtta ASEANi liikmete majandusliku olukorra mitmekesisust. Komisjon teavitab nõukogu nende konsultatsioonide tulemustest enne läbirääkimissuuniste vastuvõtmist ning esitab oma ettepaneku, milliste ASEANi riikidega läbirääkimisi alustada.

Komisjon on koostanud mõju hindamise aruande, milles analüüsitakse ASEANi riikidega sõlmitava vabakaubanduslepingu võimalikku mõju. Paralleelselt läbirääkimistega tehakse üksikasjalikum jätkusuutlikkuse mõju hindamine, millega uuritakse lepingu võimalikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju.

4. MENETLUSED

Eesmärk on läbirääkimised lõpetada mitte hiljem kui kaks aastat pärast nende tegelikku algust. Vastavalt tavapärasele korrale annab komisjon läbirääkimiste kulgemisest korrapäraselt liikmesriikidele aru nõukogu asjaomastes komiteedes. Kui läbirääkimised on edasi arenenud, teeb komisjon otsuse, kuidas neid jätkata, nähes muu hulgas ette võimaluse kahepoolseteks läbirääkimisteks ASEANi riikidega kooskõlas partnerlus- ja koostöölepingu läbirääkimiste raames, kui piirkondlikul tasandil ei ole võimalik läbirääkimisi lõpule viia.

RESTREINT UE

2. SOOVITUS

Eespool esitatut arvesse võttes soovitab komisjon:

- nõukogul anda komisjonile volitused pidada Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide nimel Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) riikidega läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle;
- nõukogul nimetada (artikli 133) erikomitee, mis aitab komisjoni selles ülesandes;
- nõukogul esitada lisatud läbirääkimisjuhised.

DECLASSIFIED

RESTREINT UE

LISA

JUHISED LÄBIRÄÄKIMISTE PIDAMISEKS EUROOPA ÜHENDUSE JA SELLE LIIKMESRIIKIDE NING KAGU-AASIA MAADE ASSOTSIATSIiooni (ASEAN) RIIKIDE VAHELISE VABAKAUBANDUSLEPINGU ÜLE

LEPINGU SISU JA KOHALDAMISALA

1. Vabakaubandusleping (edaspidi "leping") sisaldab ainult poolte vahel kohaldatavaid kaubandussätteid. Teisi küsimusi reguleeritakse asjaomaste riikidega olemasolevate koostöölepingutega või edaspidiste partnerlus- ja koostöölepingute muude kui kaubandust käsitlevate sätetega. Vabakaubanduslepingu sätete ning partnerlus- ja koostöölepingute või muude koostöölepingute sätete vaheline juriidiline suhe otsustatakse enne lepingute sõlmimist.
2. Leping peab olema laiaulatuslik, tasakaalustatud ning täielikult kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) eeskirjade ja kohustustega. **Doha voor on jätkuvalt ELi prioriteediks. Läbirääkimiste pidamisel ja lõpetamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse kohustusi seoses WTOga.**
3. Lepinguga tuleb näha ette kaubavahetuse ja teenustekaubanduse järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine ning samuti kaubandusega seotud küsimusi käsitlevad eeskirjad.

PREAMBUL JA ÜLDPÕHIMÕTTED

4. Preambulis osutatakse, et Euroopa Ühenduse (EÜ) ja ASEANi riikide partnerlus rajaneb ühistele põhimõtetele ja väärtustele ning selles viidatakse muu hulgas järgmisele:
  - pooled kohustuvad järgima säästva arengu põhimõtteid ja rahvusvahelise kaubanduse kaudu toetama säästva arengu majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõõdet; sealhulgas on eesmärgiks majanduslik areng, vaesuse vähendamine, täielik ja produktiivne tööhõive ning rahuldava töö tagamine kõigile, samuti keskkonna ja loodusvarade kaitse ja säilitamine;
  - pooled kohustuvad täitma lepingut täielikus kooskõlas WTOst tulenevate õiguste ja kohustustega;
  - pooltel on õigus võtta vajalikke meetmeid avaliku poliitika õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sellisel kaitsetasemel, mida nad peavad kohaseks, tingimusel et sellised meetmed ei ole põhjendamatu diskrimineerimise või rahvusvahelise kaubanduse varjatud piiramise vahendiks;
  - usutakse, et lepinguga luuakse kahe lepinguosalise vahelistes kaubandussuhetes uus õhkkond ning seda eelkõige kaubanduse ja investeerimise arengus;
  - lepinguosalsed kohustuvad suhtlema kõigi asjaomaste huvitatud pooltega, sealhulgas erasektori ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega.

RESTREINT UE

LÄBIRÄÄKIMISTE STRUKTUUR JA KORRALDUS

- 4a. Komisjon peab läbirääkimisi artikli 133 komiteega konsulteerides. Komisjon annab nimetatud komiteele ja muudele asjaomastele komiteedele läbirääkimiste käigust regulaarselt aru.

Liikmesriigid võivad osaleda läbirääkimisistungitel, kus käsitletakse nende pädevusse kuuluvaid küsimusi, ning nendega konsulteeritakse läbirääkimisdokumentide koostamise eesmärgil artikli 133 ajutise komitee (teenused) ja artikli 133 komitee (asendusliikmed) kaudu.

1. JAOTIS: EESMÄRGID

5. Leping kinnitab ühist eesmärki, milleks on kogu kaubavahetuse ja teenustekaubanduse järkjärguline ja vastastikune põhjalik liberaliseerimine täielikus kooskõlas WTO eeskirjadega.
6. Lepingus tunnistatakse, et lepingupoolte peamine eesmärk on säästev areng ning et lepinguga püütakse tagada rahvusvaheliste keskkonnamõjude ja sotsiaalsete kokkulepete ning normide täitmine ning täitmise hõlbustamine. Lepingus sätestatakse, et pooled ei tohi soosida välismaiseid otseinvesteeringuid, levendades kodumaiste õigusaktide nõudeid keskkonna, tööõiguse või tervishoiu ja -ohutuse vallas või muutes leebemaks põhilisi töönorme ja kultuurilist mitmekesisust kaitsvaid ja edendavaid seadusi.

Lepingu majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnamõjusid uuritakse eraldi jätkusuutlikkuse mõju hindamise teel, mille komisjon viib läbi samaaegselt läbirääkimistega ning mis lõpetatakse enne lõplikule lepingule allakirjutamist. Jätkusuutlikkuse mõju hindamise eesmärgiks on välja selgitada lepingu tõenäolised mõjud mõlema osapoole säästvate arengule, võimalik mõju vähimarenenud riikidele ning vaestele ja haavatavatele naaberriikidele ning esitada (kaubanduslike või mittekaubanduslike) meetmete ettepanekuid, et võimalikult suurendada lepingust tulenevat kasu ning ära hoida või vähendada miinimumini selle võimalikku negatiivset mõju. Lepingusse tuleb eraldi peatükk, mis käsitleb kaubandust ja säästvat arengut ning hõlmab nii keskkonna- kui sotsiaalseid küsimusi ja kirjeldab selliseid meetmeid. Säästvat arengut võetakse arvesse kogu lepingus.

2. JAOTIS: KAUBAVAHETUS

7. Impordi- ja eksporditollimaksud ja mittetariifsed meetmed.

Lepingu eesmärk on 7 aasta jooksul likvideerida mõlemapoolselt imporditollid ja samaväärse mõjuga maksud, et selle ajavahemiku lõpuks oleks mõlemapoolselt tagatud võrdväärsed turulepääsu võimalused. Võttes arvesse üksikute ASEANi riikide erinevat arengutaset, võimaldatakse neile üleminekuperioodide puhul teatav paindlikkus. Leping hõlmab põhjalikult kogu pooltevahelist kaubavahetust. Lepingu eesmärk on tagada võimalikult suures ulatuses kaubanduse liberaliseerimine.

RESTREINT UE

Tollimaksude vähendamise alased läbirääkimised toimuvad ühenduse poolt läbirääkimise alustamise päeval *erga omnes* põhimõttel kohaldatud maksude alusel ning iga ASEANi riigi poolt läbirääkimiste alustamise päeval *erga omnes* põhimõttel kohaldatud väliste tollimaksude alusel. Lepingupooled lepivad läbirääkimiste alguspäevast alates kokku, et mis tahes tollimaksude suurenemist ei võeta läbirääkimiste käigus arvesse.

8. Lepingus sätestatakse, et täieliku liberaliseerimise kohustuse täitmise nimel tuleb teha maksimaalseid jõupingutusi, võttes arvesse seda, kui oluline on tagada maksimaalne võimalik võrdsus nende vabakaubanduslepingutega, mis ASEANi riigid on sõlminud teiste peamiste kaubanduspartneritega, ning võttes arvesse ASEANi riikide erinevat arengutaset.
9. Erisätetega reguleeritakse tundlikuks liigitatud tooteid, mille jaoks nähakse ette näiteks pikem üleminekuperiood, mis ei ole pikem kui 10 aastat, või osalise liberaliseerimise kohustused koos läbivaatamisklausliga. Selliseid erisätteid või sellist erikohtlemist kohaldatakse üksnes teatavate tundlike toodete suhtes. Toodete puhul, mille suhtes pärast lepingu kohaldamist ei kehti täieliku liberaliseerimise kohustust, on ette nähtud edaspidise liberaliseerimise võimalus.
10. Lepinguga keelustatakse kõik kaubanduse keelud, piirangud või muud mittetariifsed tõkked, mis ei ole õigustatud allpool sätestatud üldiste eranditega ning mis võiksid kujuneda suvalise diskrimineerimise vahenditeks või pooltevahelise kaubanduse varjatud piiranguteks. Lisatakse sätted ja menetlused, mis tagavad põhjendamatute mittetariifsete kaubandustõkete kõrvaldamise. Leping sisaldab maksualase diskrimineerimise keeldu käsitlevaid sätteid. Tootepõhiste mittetariifsete tõkete küsimus tuleks lahendada nõudmise ja pakkumise alusel, paralleelselt tariifsoodustuste vahetamisega. Kui see on vajalik lepingu eesmärkide edendamiseks ja turulepääsu parandamiseks sellisel tasemel, mis on suurem horisontaalsete eeskirjade abil saavutatud tasemest, peaks leping sisaldama valdkondlikke kohustusi mittetariifsete tõkete kohta. Lepingus nähakse samuti ette sobivad siseriiklikud menetlused mittetariifsete tõkete ja muude asjatute kaubandustakistuste vältimiseks, kaasa arvatud eeskirjade läbipaistvuse abil.
11. Lepingu kohaldamisel kaotavad kehtivuse kõik tollimaksud, ekspordimaksud ja -tasud ning teisele lepinguosalisele suunatud ekspordi koguselised piirangud, mis ei ole õigustatud lepingus sätestatud eranditega.
12. Päritolureeglid
Lepingule lisatakse lisa, milles sätestatakse ~~lihtsad, kaasaegsed ja~~ arengut soodustavad päritolureeglid, nähakse ette halduskoostöö ning võetakse arvesse käimasoleva päritolureeglite reformimise tulemusi.
13. Pettusevastased meetmed
Tõhustatud halduskoostööd käsitlevas lepingu klauslis sätestatakse menetlused ja asjakohased meetmed, mida lepinguosalisel võivad võtta, kui on kindlaks tehtud halduskoostöö puudumine tolliküsimustes, eeskirjade rikkumine või pettus.

RESTREINT UE

14. Haldusvigade haldamine

Lepinguga tuleks samuti sätestada, et ühiselt uuritakse asjakohaste meetmete võtmise võimalust juhul, kui pädevad asutused on teinud sooduspäritolureeglite kohaldamisel vigu.

15. Tööstuskaupade tehnilised normid, standardid ja vastavushindamismenetlused

Lisaks WTO tehniliste kaubandustökete lepingu sätete kinnitamisele kehtestavad lepinguosalisel ka sätted, mis hõlbustavad juurdepääsu üksteise turule. Leping sisaldab mitmeid üldisi põhimõtteid, mis on tehniliste kaubandustökete kohta sätestatud WTO lepingus ning mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama (proportsionaalsuse, õigustamata piirangute, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtted). Eesmärgiks on lisada lepingusse sätted tunnustatud rahvusvaheliste standardite vastuvõtmise ja kontrollinõuete ühtlustamise kohta mitmes esmatähtsas valdkonnas. Lepingus on seatud veel järgmised eesmärgid: parandada teabe levitamist importijatele ja eksportijatele, arendada välja ühiseid seisukohti ja edendada head õigusloome tava, püüelda tehniliste eeskirjade ja vastavushindamiste ühilduvuse ja ühtlustamise poole, edendada tihedat koostööd standardiseerimise ja akrediteerimise eest vastutavate asjaomaste organisatsioonidega ja nende omavahelist koostööd.

16. Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete osas järgitakse läbiräägitavate tingimuste osas nõukogu 20. veebruaril 1995 vastu võetud läbirääkimisjuhiste sätteid (nõukogu dokument 4976/95). Lisaks osutatakse lepingus mitmetele WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingu üldistele põhimõtetele, sealhulgas proportsionaalsus, õigustamata viivitused, läbipaistvus ja mittediskrimineerimine, mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama, pidades silmas eesmärki hõlbustada üksteise turulepääsu ning kaitses inimeste ja loomade tervist ja taimetervist.

Lepinguga tuleks eelkõige püüda saavutada kaubanduses kohaldatavate sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete täielikku läbipaistvust, tegema jõupingutusi samaväärsuse tunnustamise vastastikusel mehhanismi loomiseks, sealhulgas toidutootmisettevõtete eelregistreerimiseks, tegema jõupingutusi lepingupoolte haigusvaba staatuse tunnustamiseks ning kohaldama looma- ja taimehaiguste puhul riigi piirkondadeks jaotamise põhimõtet, säilitades samas põhilise minimaalse kontrolli nõude välispiiril. Lepingu kohaldamisala hõlmab loomade heaolu.

17. Üldised erandid

Leping sisaldab GATTi XX ja XXI artiklil põhinevat üldise erandi klauslit.

RESTREINT UE

18. Kaitsemeetmed

Võimalikult ulatusliku liberaliseerimise kohustamiseks on lepingus kahepoolne põllumajandusliku kaitsemeetme klausel, millega kumbki lepinguosaline võib taastada enamsoodustusrežiimi tollimaksud, kui teise lepinguosalise toodangu import põhjustab või ähvardab tekitada tõsist kahju omamaisele tootmisharule.

19. Dumpinguvastased meetmed ja tasakaalustusmeetmed

Leping sisaldab klauslit dumpinguvastaste ja tasakaalustavate meetmete kohta, nähes ette, et lepinguosalsed võivad võtta asjakohaseid meetmeid dumpingu ja/või tasakaalustatavate subsidiumide vastu vastavalt 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VI artikli rakendamist käsitlevale WTO lepingule või vastavalt WTO subsidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingule. Lepingusse tuleb lisada ka kohustused, mis kooskõlas EÜ eeskirjade ja eelnevate kokkulepetega (nt avalike huvide kontroll ja väiksema tollimaksu eeskiri, lisakonsultatsioonid) ulatuvad selles valdkonnas WTO eeskirjadest kaugemale.

3. JAOTIS: TEENUSTEKAUBANDUS, ETTEVÕTTE ASUTAMINE

20. [Leping peab tagama asutamiseõiguse ja teenustekaubanduse järkjärgulise ja vastastikuse liberaliseerimise, eesmärgiga tagada kooskõlas WTO eeskirjade, eriti teenustekaubanduse üldlepingu V artikliga, kõrge turulepääsu tase.

Võttes arvesse ASEANi riikide erinevat arengutaset, lubatakse neile teatavat paindlikkust nii üldisel tasemel kui ka üksiksektorites ja allsektorites. Ükski üleminekuperiood ei tohiks põhimõtteliselt kesta üle 10 aasta.

Kuigi peetakse kinni GATSi lepingu V artiklist, ei hõlma Euroopa Ühenduse kohustused järgmisi valdkondi:

- riiklik merekabotaaž ja
- lennuteenused, kaasa arvatud kodumaised ja rahvusvahelised regulaar- ja mitteregulaarlennud ning liiklusõigustega otseselt seotud teenused, mis on muud kui:
  - i. õhusõidukite remondi- ja hooldustööd ajal, kui õhusõiduk ei ole kasutuses,*
  - ii. õhustransporditeenuste müük ja reklaam,*
  - iii. arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenused, ja*
  - iv. muud abistavad teenused, mis hõlbustavad lennuettevõtjate tegevust.*
- tuumamaterjalide kaevandamine, tootmine ja töötlemine;
- relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmine või nendega kauplemine.

RESTREINT UE

Läbirääkimistest jäetakse välja GATSi lepingu artiklis I-3 määratletud teenused, mida osutatakse valitsuse funktsioonide täitmisel.]⁴

20. a Audiovisuaalseid ja muid kultuuriteenuseid käsitletakse audiovisuaalse ja kultuurikoostöö raames. Selle koostööraamistiku arendamisel jääb pooltele võimalus säilitada ja arendada oma suutlikkust määratleda ja rakendada oma kultuuri- ja audiovisuaalpoliitikat eesmärgiga säilitada kultuuriline mitmekesisus ning samal ajal edendada kultuurilisi ja audiovisuaalseid vahetusi ja soodustada kultuuridevahelist dialoogi.
21. Lepinguosalised nõustuvad EÜ ja selle liikmesriikide vastavaid pädevusi arvesse võttes looma asutamist käsitleva raamistiku, mis rajaneb läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, turulepääsu, stabiilsuse ning üldistel kaitse põhimõtetel, mis rajanevad ELi vabakaubanduslepingutele ette nähtud investeeringute miinimumplatvormil, nagu selles lepiti kokku artikli 133 komitees (dok ST 15375/06).
- Selles raamistikus lepivad pooled kokku tagada nende territooriumile rajatavatele teise lepinguosalise äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele sellise kohtlemise, mis ei ole vähem soodus nende oma äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele osaks saavast kohtlemisest, võttes nõuetekohaselt arvesse teatavate sektorite tundlikkust.
- Selle raamistiku ükski säte ei piira lepinguosaliste investorite õigusi saada kasu investeeringuid käsitlevas mis tahes kehtivas või edaspidises rahvusvahelises lepingus, mille osapoolteks on Euroopa Ühenduse liikmesriik ja ASEANi riik või riigid, sätestatud soodsamast režiimist.
22. [Läbirääkimistel tuleb käsitleda turulepääsu tõkkeid ja siseriiklikule kohtlemisele seatud piiranguid kõikide majandussektorite ja tarneviiside osas. Võttes arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikku olemust, peab läbirääkimiste eesmärk olema samuti kaubavahetuse toetamiseks ja hõlbustamiseks vajalike reguleerivate põhimõtete väljatöötamine.]⁵
23. Kui lepinguosaline ASEANi riik on sõlminud majandusliku integratsiooni lepingu väljaspool ASEANi piirkonda asuva kolmanda riigiga, tuleb piiriüleste teenuste ja ettevõtete rajamise osas tagada ELi investoritele ja teenusepakkujatele vähemalt samaväärsed tingimused kui selle kolmanda riigi investoritele ja teenusepakkujatele.
24. Leping ei välista vastavate WTO eeskirjadega (GATSi artiklid XIV ja XIVa) põhjendatud erandite kehtestamist teenuste osutamise suhtes. Komisjon peaks samuti tagama, et käesoleva lepingu sätted ei takista lepinguosalistel kohaldamast riiklikke õigusnorme, mis käsitlevad riiki sisenemist, seal viibimist ning töötamist ja töötingimusi tingimusel, et sellega ei kaotata ega vähendata lepingust tulenevaid soodustusi.

⁴ BE: analüüsi reservatsioon.

⁵ BE: analüüsi reservatsioon.

RESTREINT UE

4. JAOTIS: RIIGIHANKED

25. Lepinguga nähakse ette siduvate eeskirjade kogu, mis sisaldab piisava läbipaistvuse sätteid, millega toetatakse tõhusa hankesüsteemi loomist. Samuti nähakse ette vaidlustamismenetlused ja koostöö elektroonilise hanke valdkonnas. Hangete peatükk peab kohasel määral olema kooskõlas läbivaadatud riigihangete lepinguga. Lepinguga nähakse ette hanketurgude järkjärguline liberaliseerimine riiklikul, piirkondlikul ja võimaluse korral kohalikul tasandil, samuti kommunaalteenustel, eelkõige esmatähtsates valdkondades. Lepinguga nähakse ette mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtete alusel järkjärguline ja vastastikune turulepääsu saavutamine. Turulepääsu kohustustes võetakse arvesse ASEANi riikide erinevat arengutaset.

5. JAOTIS: KAUBAVAHETUS JA KONKURENTS

26. Leping sisaldab konkurentsisätteid, mis käsitlevad konkurentsieskirju ja nende jõustamist.
27. Neis sätetes määratakse kindlaks konkurentsivastane tegevus, mida peetakse kokkusobimatuks lepingu nõuetekohase toimimisega, kui võrd see mõjutab pooltevahelist kaubandust, ning esitatakse eeskirjad ettevõtjatevaheliste piiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse, turgu valitseva seisundi kuritarvitamise, koondumise ja riigiabi kohta.
28. Konkurentsisätetes käsitletakse asjakohast õiguslikku raamistikku ja loetletakse konkurentsieskirjade rakendamise eest vastutavad asutused, et tagada nende konkurentsieskirjade läbipaistev ja tõhus jõustamine.
29. Et hõlbustada pooltevahelisi vastastikusi konsultatsioone ja mittekonfidentsiaalset teabevahetust, võib kaaluda sätete kehtestamist asjakohase piirkondliku koostöö sisseseadmiseks kaubanduse ja konkurentsivaldkonnas.

6. JAOTIS: INTELLEKTUAALOMANDI ÕIGUSED

30. Leping sisaldab eeskirju, millega tagatakse intellektuaalomandi õiguste tõhus ja piisav kaitse ja jõustamine. Lepingus sisalduvad kohustused pidada kinni mitmepoolsetest lepingutest selles valdkonnas ning hästi väljatöötatud üksikasjad õiguste, kaasa arvatud geograafiliste tähiste tunnustamise, kaitse ja tõhusa jõustamise kohta ning võltsimise ja piraatluse vastase võitluse kohta. Leping peab sisaldama sätteid *ex officio* geograafiliste tähiste tulemuslikuks tunnustamiseks ja kaitsmiseks, kaasa arvatud üldtähistele käibelt kaotamine.

7. JAOTIS: KAPITALI LIHKUMINE JA MAKSED

31. Lepinguga püütakse saavutada jooksvate maksete ja kapitali liikumise täielik liberaliseerimine ning lepingusse lisatakse kavatsatud meetmete rakendamiskeeld. Sellega kaasnevad erandolukordade sätted (nt tõsiste raskuste korral rahandus- ja vahetuskursi poliitikas või usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalves või maksustamisel), mis on kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu sätetega kapitali vaba liikumise kohta. Läbirääkimistel võetakse arvesse, et otseinvesteeringutega mitte seotud kapitali liikumise liberaliseerimine on tundlik teema.

RESTREINT UE

8. JAOTIS: TOLL JA KAUBANDUSE SOODUSTAMINE

32. Leping sisaldab sätteid, millega soodustatakse pooltevahelist kaubavahetust, tagades samas tõhusa kontrolli. Sel eesmärgil on lepingus esitatud poolte kohustused seoses impordi, ekspordi ja transiidialaste eeskirjade, nõuete, formaalsuste ja menetlustega.
33. Lepinguga edendatakse rahvusvaheliste eeskirjade ja standardite tõhusat rakendamist ja kohaldamist tollivaldkonnas ja muudes kaubandusega seotud menetlustes, kaasa arvatud WTO sätteid ja Maailma Tolliorganisatsiooni eeskirjad ning muu hulgas muudetud Kyoto konventsioon. Lepinguga edendatakse tõhusat piirkondlikku transiidikorraldust.
- Leping sisaldab sätteid parimate tavade ja kogemuste vahetamise edendamiseks konkreetsetes ühistes huvivaldkondades. Nendeks valdkondadeks võivad olla eeskirjade ja menetluste ajakohastamine ja lihtsustamine, standarditud dokumendid, tariifne klassifitseerimine, läbipaistvus ja konsultatsioonid ning asutustevaheline koostöö. Lepinguga edendatakse vajaduse korral ka lähenemist kaubavahetuse soodustamise valdkonnas, tuginedes asjakohastele rahvusvahelistele standarditele ja vahenditele.
34. Lepinguga toetatakse tolliasutuste poolset tõhusat ja tulemuslikku intellektuaalomandi õiguse jõustamist seoses impordi, ekspordi, reekspordi, ümberlaadimiste ja muude tollimenetlustega, ning eelkõige seoses võltsitud kaubaga.
35. Poolte eesmärk on pidada läbirääkimisi tollikoostöö ja vastastikuse haldusabi lepingute üle, mis sisaldavad muu hulgas sätteid koostöö, vastastikuse teabevahetuse, tehnilise ekspertiisi, konfidentsiaalsuse ja juriidilistes menetlustes tõendite esitamise kohta. Pooli julgustatakse komisjoni kehtiva volitusega selliste lepingute sõlmimist kiirendama. Pooled peaksid toetuma olemasolevatele koostöömehhanismidele ja võivad kaaluda lisasätete väljatöötamist, mis käsitlevad koostööd kaubandusalastes tolliküsimustes.

9. JAOTIS: KAUBANDUS JA SÄÄSTVA ARENG

36. Leping sisaldab mõlema lepinguosalise kohustusi seoses kaubanduse ja säästva arengu sotsiaalsete ja keskkonnaaspektidega. Lepingus on sätteid, millega edendatakse sotsiaal- ja keskkonnavallas rahvusvaheliselt kokkulepitud standardite järgimist ja nende tõhusat rakendamist, mis on vajalik säästva arengu tagamiseks. Leping sisaldab ka mehhanisme, millega toetatakse rahuldava töö edendamist Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1998. aasta põhilisi tööalaseid õigusi ja põhimõtteid käsitlevas deklaratsioonis määratletud ILO põhiliste töönormide tõhusa riigisisese rakendamise kaudu ning toetatakse koostööd seoses säästva arengu kaubanduspektidega. Kaalutakse ka meetmete võtmist, millega hõlbustada ja edendada keskkonnapõhise kauplemise, -teenuste ja -tehnoloogiaga kauplemist. Lepinguga nähakse ette nende kohustuste täitmise järelevalve ning lepingu sotsiaalse ja keskkonnamõju jälgimine, muu hulgas läbivaatamise ja avalikkuse kontrolli kaudu, samuti kasutades toetamist ja kaubandusega seotud koostööd, sealhulgas asjakohaste rahvusvaheliste foorumite kaudu.

RESTREINT UE

10. JAOTIS: EESKIRJADE SELGUS

37. Leping sisaldab järgmisi sätteid:

- kohustus konsulteerida sidusrühmadega enne kaubavahetust mõjutava eeskirja kehtestamist;
- kõigi rahvusvahelist kaubavahetust ja teenustekaubandust mõjutavate üldeeskirjade avaldamine ja avalik arutelu;
- menetlused, millega püütakse ära hoida õigusaktidest tulenevaid kaubavahetuse probleeme nende varajases staadiumis;
- rahvusvahelist kaubavahetust ja teenustekaubandust mõjutavate õigusaktide haldamise, rakendamise ja kohaldamisega seotud läbipaistvus, kaasa arvatud asjakohane läbivaatamise kord;
- selliste teabepunktide ja tervikteenust pakkuvate teeninduspunktide loomine, kust saab konkreetset teavet ning koheseid vastuseid küsimustele ja päringutele lepingu toimumise kohta.
- ~~— kohustus järgida hea juhtimistava põhimõtteid ning astuda samme nende rakendamiseks kaubandusega seotud finants- ja maksuvaldkonnas ning vajaduse korral läbipaistvuse ja teabevahetuse alal, ilma et sellega piirataks ELi liikmesriikide pädevusi.⁶~~

11. JAOTIS: INSTITUSIOONILINE RAAMISTIK JA LÕPPSÄTTED

38. Lepinguga luuakse kaubanduskomisjon, mille ülesandeks on kontrollida lepingu kohaldamist. Vajadusel võib luua erinevate valdkondade komiteesid, mis tegutsevad kaubanduskomisjoni raames.
39. Kui ASEANi riikidega sõlmitakse paralleelselt vabakaubandusleping ning partnerlus- ja koostööleping, sõltub vabakaubanduslepingu sõlmimine partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimisest vastava riigiga. Vabakaubandust ning partnerlust ja koostööd käsitlevate sätete vaheline seos (ühes või kahes eraldi lepingus) otsustatakse läbirääkimiste käigus. Selline otsus tagab poliitilise ja majandusliku välise ühtsuse, eelkõige vastavate sätete olemasolu, kohaldamise, peatamise ja lõpetamise suhtes. Institutsioonilise raamistiku puhul tagatakse, et kaubanduslikke ja mittekaubanduslikke sätteid haldab ühtne institutsiooniline struktuur. Kooskõlas nende omavaheliste pädevustega annab kaubanduskomisjon aru ühiskomisjonile, mis moodustatakse partnerlus- ja koostöölepingu raames.

---

⁶ Komisjon märkis ära liikmesriikide ühehäälse nõusoleku selle taande väljajätmise kohta, kuid säilitas siiski reservatsiooni.
UK delegatsioon väitis, et taande väljajätmine on läbirääkimisjuhiste eelnõu osas lõplikult kokkuleppimise eeltingimuseks.

RESTREINT UE

Vaidluste lahendamine

40. Leping sisaldab asjakohast ja hästi toimivat vaidluste lahendamise korda, millega tagatakse vastastikku kokkulepitud eeskirjade järgimine lepinguosaliste poolt.
41. Lepingus on sätted otstarbekaks probleemide lahendamiseks, näiteks paindlik vahendusmenetlus. Selline menetlus ei piira poolte õigusi ega kohustusi või vaidluste lahendamist lepinguga ettenähtud korras.

DECLASSIFIED

RESTREINT UE

2. LISA

Eelnõu

KOMISJONI SOOVITUS NÕUKOGULE

anda komisjonile volitused pidada Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide nimel Indiaga läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle

DECLASSIFIED

RESTREINT UE

1. SELETUSKIRI

1. TAUST

1.1. ELi vabakaubanduslepingute poliitika

Komisjoni teatistes "Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas"¹ vaadeldi ELi kaubanduspoliitika panust Euroopa majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse. Teatistes kinnitatakse ELi seotust maailma kaubandusorganisatsiooniga (WTO), mis on kõige tõhusam ühtne kaubanduse laiendamise ja korraldamise vahend, millest kõik kasu saavad. Teatistes rõhutatakse, et Doha arengukava on ELi esmane eelistus ning et läbirääkimiste jätkamise nimel tehakse pingutusi. Samuti väidetakse teatistes, et jätkates majanduskasvuks uute võimaluste loomise eesmärgil turgude avamist kaubandusele ja investeeringutele peaks EL toetuma WTO rajatud platvormile. Teatistes sätestatakse mitmed omavahel seotud kaubanduspoliitika algatused, mis toetavad jõupingutusi läbirääkimiste jätkamiseks WTOs. Tehakse ettepanek pidada nende algatuste raames läbirääkimisi hoolikalt valitud laiahaardeliste vabakaubanduslepingute üle.

Asjatundlikult koostatud vabakaubanduslepingutega saab avatust ja integratsiooni edendada kaugemale ja kiiremini, käsitledes küsimusi, mis ei ole veel küpsed arutamiseks mitmepoolsetel läbirääkimistel. Teatistes rõhutati, et me peame püüdma kahepoolse kaubanduse arendamisel silmas pidada teisi valdkondi ja kaubanduspoliitika laienevat rolli ELi välissuhetes. Selleks, et kaubanduspoliitika saaks kaasa aidata töökohtade loomisele ja majanduskasvu ergutamisele, peavad majanduslikud tegurid mängima tulevaste vabakaubanduslepingute valikus peamist rolli.

Peamised majanduslikud kriteeriumid uute vabakaubanduslepingute sõlmimisel peaksid olema turupotentsiaal (suurus ja kasvupotentsiaal) ja ELi ekspordihuvide vastase protektsionismi tase (tollimaksud ja mittetariifsed tõkked), võttes samal ajal arvesse meie potentsiaalsete partnerite läbirääkimisi ELi konkurentidega.

Sisult peavad uued, konkurentsist lähtuvad vabakaubanduslepingud olema laiahaardelised ja kohaldamisala poolest ambitsioonikad, seades eesmärgiks liberaliseerida kaubavahetus võimalikult suures, sealhulgas teenuste ja investeeringute põhjalik liberaliseerimine. Tulevastes vabakaubanduslepingutes tuleb leida uued võimalused mittetariifsete tõkete käsitlemiseks ning jätkusuutliku arengu kaubandusaspekte hõlmavate sätete lisamiseks.

Teatistes rõhutatakse vajadust tagada algusest peale, et meil on oma võimalike partneritega sarnased eesmärgid, et vältida hilisemat läbirääkimiste katkemist vastandlike ootuste tõttu.

13. novembril 2006 otsustas Euroopa Liidu Nõukogu, et ta toetab varajaste läbirääkimiste alustamist ASEANi² riikide, India ja Korea Vabariigiga (edaspidi "Korea") ning palus komisjonil viivitamata esitada läbirääkimissuuniste ettepanekud.

¹ KOM(2006) 567, 4. oktoober 2006, "Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas"

² Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioon

RESTREINT UE

1.2. ELi ja India vahelised suhted

ELi ja India suhted on viimase kolme aasta jooksul märkimisväärse kiirusega arenenud, mis annab tunnistust ühisest huvist luua tugevdatud suhted. 2005. aastal Delhis toimunud 6. ELi–India tippkohtumine oli kulminatsiooniks ELi–India suhete arengu protsessis, mis algas 2004. aasta Haagi tippkohtumisega. Haagi tippkohtumisel leppisid EL ja India kokku arendada suhteid strateegilise partnerluseni (nagu oli soovitatud 2004. aasta komisjoni teatises ELi–India suhete kohta), mis rajaneb integreeritud majanduslikul ja poliitilisel lähenemisel. Selles teatises tunnistati India majanduskasvu ning potentsiaali osaleda globaalsete küsimuste lahendamises. 2005. aasta ELi–India tippkohtumisel kiideti heaks laiaulatuslik ühine tegevuskava, mis hõlmas kõiki ELi ja India vaheliste suhete aspekte.

2005. aasta ELi–India tippkohtumisel tehti poliitiline otsus suurendada kahepoolset kaubandus- ja majanduskoostööd ning lahendada kaubandus- ja investeerimistõkete probleemid. Ühise tegevuskava raames loodi tippkohtumisel kõrgetasemeline kaubandusrühm, kellele tehti ülesandeks "uurida võimalusi ja vahendeid kahepoolsete kaubandus- ja investeerimissuhete süvendamiseks ja laiendamiseks". Kõrgetasemeline kaubandusrühma sai veel ülesande uurida võimalust algatada läbirääkimised laiapõhjalise kaubandus- ja investeerimislepingu üle ning kutsuti aru andma 2006. aasta ELi–India tippkohtumisel.

Kõrgetasemeline kaubandusrühm soovitas aruandes tippkohtumisele, et "laiapõhjalise kaubandus- ja investeerimislepingu läbirääkimiste kaudu tuleks välja töötada ulatuslik kaubanduspartnerlus, võttes arvesse, et sellest tuleneks märkimisväärset kasu nii ELile kui Indiale, kui see leping oleks sisukas ja põhjalik ning kataks laiaulatuslikult kaubandusega seotud valdkonnad".

13. oktoobri ELi–India tippkohtumise ühisavalduses kiideti heaks laiapõhjalise kahepoolse kaubandus- ja investeerimislepingu idee ning lepiti kokku, et mõlemad pooled tegutsevad selle nimel, et alustada läbirääkimisi sellise lepingu üle.

India vastab täielikult uute vabakaubanduspartnerite peamistele majanduslikele kriteeriumidele. Siin on ühendatud märkimisväärse suurusega turg, kõrge majanduskasv ning olulise suurusega tariifsed ja mittetariifsed kaubandustõkked, mis ei vasta ELi huvidele. Kuigi Indial ei ole hetkel vabakaubanduslepinguid ELi peamiste konkurentidega, on käimas läbirääkimised vabakaubanduslepingute ettevalmistamiseks mitmete kaubanduspartneritega. Kõrgetasemelise kaubandusrühma aruandes osutatakse India valmisolekule pidada läbirääkimisi laiahaardelise vabakaubanduslepingu üle, mis hõlmaks arvukaid kaubandustakistusi. Laiahaardeline vabakaubandusleping Indiaga kindlustaks meie positsioone ja tooks ELi jaoks kaasa märkimisväärseid turuvõimalusi.

2. LEPINGU SISU JA KOHALDAMISALA

Laiahaardelise vabakaubanduslepingu eesmärk Indiaga on lihtsustada kaupade ja teenuste turulepääsu, hõlmates kõiki kaubandusega seotud valdkondi. Lepinguga tuleks ette näha paremad kaupade ja teenustega kauplemise sätted, kaasa arvatud siduvad sätted, millega tagatakse regulatiivne läbipaistvus vastastikuse kaubavahetuse ja investeerimise seisukohast olulistest valdkondades, sealhulgas standardid ja vastavushindamismenetlused, sanitaar- ja fütosanitaareeskirjad, intellektuaalomandiõigused koos jõustamistingimustega, kaubavahetuse soodustamine ja toll, riigihanked ning kaubavahetus ja konkurents, sealhulgas riigiabi. Lepinguga tuleks ette näha ka kaubanduskoostöö ja jätkusuutlik areng, mis hõlmab nii keskkonnaalast kui sotsiaalset mõõdet. Kuigi sõlmitav leping ulatub kaugemale praegustest kohustustest WTOs, peaks see siiski olema täielikult kooskõlas WTO eeskirjadega ja eelkõige üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artikliga ning teenuskaubanduse üldlepingu (GATS) V artikliga. Laiahaardeline

RESTREINT UE

vabakaubandusleping peaks täiendama 1994. aasta EÜ–India koostöölepingut ning olema sellega õiguslikult ja institutsiooniliselt seotud.

Selline lähenemisviis on kooskõlas teatise "Gloaalne Euroopa" väljendatud strateegiaga, milles rõhutatakse, et uued, konkurentsist lähtuvad vabakaubanduslepingud peavad olema laiahaardelised ja kohaldamisala poolest ambitsioonikad, seades eesmärgiks liberaliseerida kaubavahetus võimalikult suures ulatuses, sealhulgas teenuste ja investeringute põhjalik liberaliseerimine.

ELi–India 13. oktoobri tippkohtumisel heakskiidetud kõrgetasemelise kaubandusrühma aruandes käsitleti ülalnimetatud küsimusi ning jõuti ühisele arusaamisele EÜ ja India vahelise laiapõhjalise kaubandus- ja investeerimislepingu nende teemade põhiparameetrite osas.

3. LÄBIRÄÄKIMISSUUNISTE EELNÕU ETTEVALMISTAMINE

Läbirääkimissuuniste eelnõu ja sellele lisatud mõjuhindangu ettevalmistamiseks on toimunud konsultatsioonid liikmesriikidega, ELi institutsioonidega, kodanikuühiskonnaga (kaasa arvatud Euroopa äriühingud) ning Indiaga. Konsultatsioonid võeti ette pidades silmas ELi kaubanduspoliitika tulevikusuundi, nendega seotud kohandusi ELi vabakaubanduslepingute strateegias ning Indiaga sõlmitava lepingu konkreetseid perspektiive.

2005. aasta ELi–India tippkohtumisel loodi kõrgetasemeline kaubandusrühm, kellele tehti ülesandeks uurida võimalusi ja vahendeid kahepoolsete kaubandus- ja investeerimissuhete süvendamiseks ja laiendamiseks. Kõrgetasemeline kaubandusrühm sai veel ülesande uurida võimalust algatada läbirääkimised laiapõhjalise kaubandus- ja investeerimislepingu üle. 2006. aasta ELi–India tippkohtumisel kiideti kõrgetasemelise kaubandusrühma aruanne heaks. Tippkohtumisel tervitati kõrgetasemelise kaubandusrühma tööd ning kiideti heaks tulevase laiapõhjalise kahepoolse kaubandus- ja investeerimislepingu heaks tehtu. Tippkohtumisel lepiti kokku, et mõlemad pooled tegutsevad selle nimel, et alustada läbirääkimisi sellise lepingu üle.

Komisjon on koostanud mõju hindamise aruande, milles analüüsitakse Indiaga sõlmitava vabakaubanduslepingu võimalikku mõju. Paralleelselt läbirääkimistega tehakse üksikasjalikum jätkusuutlikkuse mõju hindamine, millega uuritakse lepingu võimalikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju.

4. MENETLUSED

Eesmärk on läbirääkimised lõpetada mitte hiljem kui kaks aastat pärast nende tegelikku algust. Vastavalt tavapärasele korrale annab komisjon läbirääkimiste kulgemisest korrapäraselt liikmesriikidele aru nõukogu asjaomastes komiteedes.

RESTREINT UE

2. SOOVITUS

Võttes arvesse eespool esitatut, soovitab komisjon:

- nõukogul anda komisjonile volitused pidada Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide nimel Indiaga läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle;
- nõukogul nimetada erikomitee (133), mis aitab komisjoni selles ülesandes;
- nõukogul välja anda lisatud läbirääkimisjuhised.

DECLASSIFIED

RESTREINT UE

LISA

JUHISED LÄBIRÄÄKIMISTE PIDAMISEKS EUROOPA ÜHENDUSE JA SELLE LIIKMESRIIKIDE NING INDIA VAHELISE VABAKAUBANDUSLEPINGU ÜLE

LEPINGU SISU JA KOHALDAMISALA

1. Vabakaubandusleping (edaspidi "leping") sisaldab ainult poolte vahel kohaldatavaid kaubandussätteid. Teisi küsimusi reguleeritakse olemasolevate lepingutega või mis tahes Indiaga edaspidi sõlmitavate lepingutega.
2. Leping peab olema laiaulatuslik, tasakaalustatud ning täielikult kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) eeskirjade ja kohustustega. **Doha voor on jätkuvalt ELi prioriteediks. Läbirääkimiste pidamisel ja lõpetamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse kohustusi seoses WTOga.**
3. Lepinguga tuleb ette näha kaubavahetuse ja teenustekaubanduse järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine ning samuti kaubandusega seotud küsimusi käsitlevad eeskirjad.

PREAMBUL JA ÜLDPÕHIMÕTTED

4. Preambulis meenutatakse, et ELi ja India strateegiline partnerlus rajaneb ühistele põhimõtetele ja väärtustele, nagu seda on kajastatud 1994. aasta EÜ–India koostöölepingus ja 2005. aasta ühises tegevuskavas, ning osutatakse muu hulgas järgmisele:
  - pooled kohustuvad järgima säästva arengu põhimõtteid ja rahvusvahelise kaubanduse kaudu toetama säästva arengu majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõõdet; sealhulgas on eesmärgiks majanduslik areng, vaesuse vähendamine, täielik ja produktiivne tööhõive ning rahuldava töö tagamine kõigile, samuti keskkonna ja loodusvarade kaitse ja säilitamine;
  - pooled täidavad lepingut täielikus kooskõlas WTOst tulenevate õiguste ja kohustustega;
  - pooltel on õigus võtta vajalikke meetmeid avaliku poliitika õigusparaste eesmärkide saavutamiseks sellisel kaitsetasemel, mida nad peavad kohaseks, tingimusel et sellised meetmed ei ole põhjendamatu diskrimineerimise või rahvusvahelise kaubanduse varjatud piiramise vahendiks;
  - usutakse, et lepinguga luuakse kahe lepinguosalise vahelistes kaubandussuhetes uus õhkkond ning seda eelkõige kaubanduse ja investeerimise arengus;
  - lepinguosalsed kohustuvad suhtlema kõigi asjaomaste huvitatud pooltega, sealhulgas erasektori ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega.

RESTREINT UE

LÄBIRÄÄKIMISTE STRUKTUUR JA KORRALDUS

- 4a. Komisjon peab läbirääkimisi artikli 133 komiteega konsulteerides. Komisjon annab nimetatud komiteele ja muudele asjaomastele komiteedele läbirääkimiste käigust regulaarselt aru.

Liikmesriigid võivad osaleda läbirääkimisistungitel, kus käsitletakse nende pädevusse kuuluvaid küsimusi, ning nendega konsulteeritakse läbirääkimisdokumentide koostamise eesmärgil artikli 133 ajutise komitee (teenused) ja artikli 133 komitee (asendusliikmed) kaudu.

1. JAOTIS: EESMÄRGID

5. Leping kinnitab ühist eesmärki, milleks on kogu kaubavahetuse ja teenustekaubanduse järkjärguline ja vastastikune põhjalik liberaliseerimine täielikus kooskõlas WTO eeskirjadega.
6. Lepingus tunnistatakse, et lepingupoolte peamine eesmärk on säästev areng ning et lepinguga püütakse tagada rahvusvaheliste keskkonnaalaste ja sotsiaalsete kokkulepete ning normide täitmine ning selle soodustamine. Lepingus sätestatakse, et pooled ei tohi soosida välismaiseid otseinvesteeringuid, leevendades kodumaiste õigusaktide nõudeid keskkonna, tööõiguse või töotervishoiu ja -ohutuse vallas või muutes leebemaks põhilisi töönorme ja kultuurilist mitmekesisust kaitsvaid ja edendavaid seadusi.

Lepingu majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnamõjusid uuritakse eraldi jätkusuutlikkuse mõju hindamise teel, mille komisjon viib läbi samaaegselt läbirääkimistega ning mis lõpetatakse enne lõplikule lepingule allakirjutamist. Jätkusuutliku mõju hindamine peab välja selgitama lepingu tõenäolised mõjud mõlema osapoolle säästvatele arengule, võimaliku mõju vähimarenenud riikidele ning vaestele ja haavatavatele naaberriikidele ning esitama (kaubanduslike või mittekaubanduslike) meetmete ettepanekuid, et võimalikult suurendada lepingust tulenevat kasu ning ära hoida või vähendada miinimumini selle võimalikku negatiivset mõju. Lepingusse tuleb eraldi peatükk, mis käsitleb kaubandust ja säästvat arengut ning hõlmab nii keskkonna- kui sotsiaalseid küsimusi ja käsitleb kõnealuseid meetmeid. Säästvat arengut võetakse arvesse kogu lepingus.

2. JAOTIS: KAUBAVAHEATUS

7. Impordi- ja eksporditollimaksud ja mittetariifsed meetmed.

Lepingu eesmärk on 7 aasta jooksul likvideerida mõlemapoolselt imporditollid ja samaväärsed mõjuga maksud, et selle ajavahemiku lõpuks oleks mõlemapoolselt tagatud võrdväärsed turulepääsu võimalused. Leping hõlmab põhjalikult kogu pooltevahelist kaubavahetust. Lepingu eesmärk on võimalikult suures ulatuses tagada kaubanduse liberaliseerimine.

Tollimaksude vähendamise alased läbirääkimised toimuvad Euroopa Ühenduse poolt läbirääkimise alustamise päeval *erga omnes* põhimõttel kohaldatud maksude alusel ning India poolt läbirääkimiste alustamise päeval *erga omnes* põhimõttel kohaldatud väliste tollimaksude alusel. Lepingupooled lepivad läbirääkimiste alguspäevast alates kokku, et mis tahes tollimaksude suurenemist ei võeta läbirääkimiste käigus arvesse.

RESTREINT UE

8. Lepingus sätestatakse, et täieliku liberaliseerimise kohustuse täitmise nimel tuleb teha maksimaalseid jõupingutusi, võttes arvesse seda, kui oluline on tagada maksimaalne võimalik võrdsus nende vabakaubanduslepingutega, mille üle India peab läbirääkimisi teiste peamiste kaubanduspartneritega.
9. Erisätetega reguleeritakse tundlikuks liigitatud tooteid, mille jaoks nähakse ette näiteks pikem üleminekuperiood, mis ei ole pikem kui 10 aastat, või osalise liberaliseerimise kohustused koos läbivaatamisklausliga. Selliseid erisätteid või sellist erikohtlemist kohaldatakse üksnes teatavate tundlike toodete suhtes. Toodete puhul, mille suhtes pärast lepingu kohaldamist ei kehti täieliku liberaliseerimise kohustust, on sätestatud edaspidise liberaliseerimise võimalus.
10. Lepinguga keelustatakse kõik kaubanduse keelud, piirangud või muud mittetariifsed tõkked, mis ei ole õigustatud allpool sätestatud üldiste eranditega ning mis võiksid kujuneda suvalise diskrimineerimise vahenditeks või pooltevahelise kaubanduse varjatud piiranguteks. Lisatakse sätted ja menetlused, mis tagavad põhjendamatute mittetariifsete kaubandustõkete kõrvaldamise. Leping sisaldab maksualase diskrimineerimise keeldu käsitlevaid sätteid. Tootepõhiste mittetariifsete tõkete küsimus tuleks lahendada nõudmise ja pakkumise alusel, paralleelselt tariifisoodustuste vahetamisega. Kui see on vajalik lepingu eesmärkide edendamiseks ja turulepääsu parandamiseks sellisel tasemel, mis on suurem horisontaalsete eeskirjade abil saavutatud tasemest, peaks leping sisaldama valdkondlikke kohustusi mittetariifsete tõkete kohta. Lepingus nähakse ette sobivad siseriiklikud menetlused mittetariifsete tõkete ja muude asjatute kaubandustakistuste vältimiseks, kaasa arvatud eeskirjade läbipaistvuse abil.
11. Lepingu kohaldamisel kaotavad kehtivuse kõik tollimaksud, ekspordimaksud ja -tasud ning teisele lepinguosalisele suunatud ekspordi koguselised piirangud, mis ei ole õigustatud lepingus sätestatud eranditega.
12. Päritolureeglid

Lepingule lisatakse lisa, milles sätestatakse lihtsad, ~~kaasaegsed~~ ja arengut soodustavad päritolureeglid, nähakse ette halduskoostöö ning võetakse arvesse käimasoleva päritolureeglite reformimise tulemusi.
13. Pettusevastased meetmed

Lepingus on süvendatud halduskoostööd käsitlev klausel, millega määratakse kindlaks menetlused ja asjakohased meetmed, mida lepinguosalisel võivad võtta, kui tuvastatakse halduskoostöö puudumine tolliküsimuste lahendamisel ning eeskirjade eiramine või pettus.
14. Haldusvigade haldamine

Lepinguga tuleks samuti sätestada, et ühiselt uuritakse asjakohaste meetmete võtmise võimalust juhul, kui pädevad asutused on teinud sooduspäritolureeglite kohaldamisel vigu.

RESTREINT UE

15. Tööstuskaupade tehnilised normid, standardid ja vastavushindamismenetlused

Lisaks WTO tehniliste kaubandustökete lepingu sätete kinnitamisele kehtestavad lepinguosalisel ka sätted, mis hõlbustavad juurdepääsu üksteise turule. Leping sisaldab mitmeid üldisi põhimõtteid, mis on tehniliste kaubandustökete kohta sätestatud WTO lepingus ning mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama (proportsionaalsuse, õigustamata piirangute, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtted). Eesmärgiks on lisada lepingusse sätted tunnustatud rahvusvaheliste standardite vastuvõtmise ja kontrollinõuete ühtlustamise kohta mitmes esmatähtsas valdkonnas. Lepingus on seatud veel järgmised eesmärgid: parandada teabe levitamist importijatele ja eksportijatele, arendada ühiseid seisukohti ja edendada head õigusloome tava, püüelda tehniliste eeskirjade ja vastavushindamiste ühilduvuse ja ühtlustamise poole, edendada tihedat koostööd standardiseerimise ja akrediteerimise eest vastutavate asjaomaste organisatsioonidega ja nende omavahelist koostööd.

16. Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete osas järgitakse läbiräägitavates tingimustes nõukogus 20. veebruaril 1995 vastu võetud läbirääkimisjuhiste sätteid (nõukogu dokument 4976/95). Lisaks osutatakse lepingus mitmete WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingu üldistele põhimõtetele, sealhulgas proportsionaalsus, õigustamata viivitused, läbipaistvus ja mittediskrimineerimine, mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama, pidades silmas eesmärki hõlbustada üksteise turulepääsu ning kaitstes inimeste ja loomade tervist ja taimetervist.

Lepinguga tuleks eelkõige püüda saavutada kaubanduses kohaldatavate sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete täielik läbipaistvus, tegema jõupingutusi samaväärsuse tunnustamise vastastikuse mehhanismi loomiseks, sealhulgas toidutootmisettevõtete eelregistreerimiseks, tegema jõupingutusi lepingupoolte haigusvaba staatuse tunnustamiseks ning kohaldama looma- ja taimehaiguste puhul riigi piirkondadeks jaotamise põhimõtet, säilitades samas põhilise minimaalse kontrolli nõude välispiiril. Lepingu kohaldamisel võetakse arvesse loomade heaolu.

17. Üldised erandid

Leping sisaldab GATTi lepingu XX ja XXI artiklil põhinevat üldise erandi klauslit.

18. Kaitsemeetmed

Võimalikult ulatusliku liberaliseerimise kohustamiseks on lepingus kahepoolne põllumajandusliku kaitsemeetme klausel, millega kumbki lepinguosaline võib taastada enamsoodustusrežiimi tollimaksud, kui teise lepinguosalise toodangu import põhjustab või ähvardab tekitada tõsist kahju omamaisele tootmisharule.

RESTREINT UE

19. Dumpinguvastased meetmed ja tasakaalustusmeetmed

Leping sisaldab klauslit dumpinguvastaste ja tasakaalustusmeetmete kohta, nähes ette, et pooled võivad võtta asjakohaseid meetmeid dumpingu ja/või tasakaalustatavate subsideerimise vastu vastavalt 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) VI artikli rakendamist käsitlevale WTO lepingule või vastavalt WTO subsideerimise ja tasakaalustusmeetmete lepingule. Lepingusse tuleb integreerida ka kohustused, mis kooskõlas EÜ eeskirjade ja eelnevate kokkulepetega (nt avalike huvide kontroll ja väiksema tollimaksu eeskiri lisakonsultatsioonid) ulatuvad selles valdkonnas WTO eeskirjadest kaugemale.

3. JAOTIS: TEENUSTEKAUBANDUS, ETTEVÕTTE ASUTAMINE

20. [Leping peab tagama asutamiseõiguse ja teenustekaubanduse järkjärgulise ja vastastikuse liberaliseerimise, eesmärgiga tagada kooskõlas WTO eeskirjadega, eriti teenustekaubanduse üldlepingu V artikliga, kõrge turulepääsu tase.

Kuigi peetakse kinni GATSi lepingu V artiklist, ei hõlma EÜ kohustused järgmisi valdkondi:

- riiklik merekabaat ja
- lennuteenused, kaasa arvatud kodumaised ja rahvusvahelised, nii regulaar- kui mitteregulaarlennud ning liiklusõigustega otseselt seotud teenused, mis on muud kui:
  - i. õhusõidukite remondi- ja hooldustööd ajal, kui õhusõiduk ei ole kasutuses
  - ii. õhustransporditeenuste müük ja reklaam
  - iii. arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenused ja
  - iv. muud abistavad teenused, mis hõlbustavad lennuettevõtjate tegevust
- tuumamaterjalide kaevandamine, tootmine ja töötlemine;
- relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmine või nendega kauplemine.

Läbirääkimistest jäetakse välja GATSi lepingu artiklis I-3 määratletud teenused, mida osutatakse valitsuse funktsioonide täitmisel.³

20. a Audiovisuaalseid ja muid kultuuriteenuseid käsitletakse audiovisuaalse ja kultuurikoostöö raames. Selle koostööraamistiku arendamisel jääb pooltele võimalus säilitada ja arendada oma suutlikkust määratleda ja rakendada oma kultuuri- ja audiovisuaalpoliitikat eesmärgiga säilitada kultuuriline mitmekesisus ning samal ajal edendada kultuurilisi ja audiovisuaalseid vahetusi ja soodustada kultuuridevahelist dialoogi.

³ BE: analüüsi reservatsioon.

RESTREINT UE

21. Lepinguosalised nõustuvad EÜ ja selle liikmesriikide vastavaid pädevusi arvesse võttes looma asutamist käsitleva raamistiku, mis rajaneb läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, turulepääsu, stabiilsuse ning üldistel kaitse põhimõtetel, mis rajanevad ELi vabakaubanduslepingutele ette nähtud investeringute miinimumplatvormil, nagu selles lepiti kokku artikli 133 komitees (dok ST 15375/06).

Selles raamistikus lepivad pooled kokku tagada nende territooriumile rajatavatele teise lepinguosalise äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele sellise kohtlemise, mis ei ole vähem soodus nende oma äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele osaks saavast kohtlemisest, võttes nõuetekohaselt arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikkust.

Selle raamistiku ükski säte ei piira lepinguosaliste investorite õigusi saada kasu investeringuid käsitlevas mis tahes olemasolevas või edaspidises rahvusvahelises lepingus, mille osapoolteks on Euroopa Ühenduse liikmesriik ja India, sätestatud soodsamast režiimist.

22. [Läbirääkimistel tuleb käsitleda turulepääsu tõkkeid ja siseriiklikule kohtlemisele seatud piiranguid kõikide majandussektorite ja tarneviiside osas, võttes seejuures arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikku olemust; läbirääkimiste eesmärgiks peab olema samuti kaubavahetuse toetamiseks ja hõlbustamiseks vajalike põhimõtete väljatöötamine.]⁴
23. Piiriüleste teenuste osutamise ja ettevõtete rajamise osas tuleb ELi investoritele ja teenusepakkujatele tagada vähemalt võrdsed tingimused ükskõik millise kolmanda riigi investorite ja teenusepakkujatega.
24. Leping ei välista vastavate WTO eeskirjadega (GATSi artiklid XIV ja XIVa) põhjendatud erandite kehtestamist teenuste osutamisele. Komisjon peaks samuti tagama, et käesoleva lepingu sätted ei takista lepinguosalistel kohaldamast riiklikke õigusnorme, mis käsitlevad riiki sisenemist, seal viibimist ning töötamist ja töötingimusi tingimusel, et sellega ei kaotata ega vähendata lepingust tulenevaid soodustusi.

4. JAOTIS: RIIGIHANKED

25. Lepinguga nähakse ette siduvate eeskirjade kogu, mis sisaldab piisava läbipaistvuse sätteid, millega toetatakse tõhusa hankesüsteemi loomist. Samuti nähakse ette vaidlustamismenetlused ja koostöö elektroonilise hanke valdkonnas. Hangete peatükk peab kohasel määral olema kooskõlas läbivaadatud riigihangete lepinguga. Lepinguga nähakse ette hanketurgude järkjärguline liberaliseerimine riiklikul, piirkondlikul ja võimaluse korral kohalikul tasandil, samuti kommunaalettevõtluses, eelkõige esmatähtsates valdkondades. Lepinguga nähakse ette mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtete alusel järkjärgulise ja vastastikuse turulepääsu saavutamine.

⁴ BE: analüüsi reservatsioon.

RESTREINT UE

5. JAOTIS: KAUBAVAHETUS JA KONKURENTS

26. Leping sisaldab konkurentsisätteid, mis käsitlevad tõhusaid konkurentsieeskirju ja nende jõustamist.
27. Neis sätetes määratakse kindlaks konkurentsivastane tegevus, mida peetakse kokkusobimatuks lepingu nõuetekohase toimimisega, kuivõrd see mõjutab pooltevahelist kaubandust, ning esitatakse eeskirjad ettevõtjatevaheliste piiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse, turgu valitseva seisundi kuritarvitamise, koondumise ja riigiabi kohta.
28. Konkurentsisätetes käsitletakse asjakohast õiguslikku raamistikku ja loetletakse konkurentsieeskirjade rakendamise eest vastutavad asutused, et tagada nende konkurentsieeskirjade läbipaistev ja tõhus jõustamine.
29. Et hõlbustada pooltevahelisi vastastikusi konsultatsioone ja mittekonfidentsiaalset teabevahetust, võib kaaluda sätete kehtestamist asjakohase koostöö kohta kaubanduse ja konkurentsi valdkonnas.

6. JAOTIS: INTELEKTUAALOMANDI ÕIGUSED

30. Leping sisaldab eeskirju, millega tagatakse intellektuaalomandi õiguste tõhus ja piisav kaitse ja jõustamine. Lepingus sisalduvad kohustused pidada kinni mitmepoolsetest lepingutest selles valdkonnas ning hästi väljatöötatud üksikasjad õiguste, kaasa arvatud geograafiliste tähiste tunnustamise, kaitse ja tõhusa jõustamise kohta ning võltsimise ja piraatluse vastase võitluse kohta. Leping peab sisaldama sätteid *ex officio* geograafiliste tähiste tulemuslikuks tunnustamiseks ja kaitsmiseks, kaasa arvatud üldtähiste käibelt kaotamine.

7. JAOTIS: KAPITALI LIIKUMINE JA MAKSED

31. Lepinguga püütakse saavutada jooksvate maksete ja kapitali liikumise täielik liberaliseerimine ning lepingusse lisatakse kavatsatud meetmete rakendamiskeeld. Sellega kaasnevad erandolukordade sätted (nt tõsiste raskuste korral rahandus- ja vahetuskursi poliitikas või usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalves või maksustamisel), mis on kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu sätetega kapitali vaba liikumise kohta. Läbirääkimistel võetakse arvesse, et otseinvesteeringutega mitte seotud kapitali liikumise liberaliseerimine on tundlik teema.

8. JAOTIS: TOLL JA KAUBANDUSE SOODUSTAMINE

32. Leping sisaldab sätteid, millega soodustatakse pooltevahelist kaubavahetust, tagades samas tõhusa kontrolli. Sel eesmärgil on lepingus esitatud poolte kohustused seoses impordi, ekspordi ja transiidialaste eeskirjade, nõuete, formaalsuste ja menetlustega.

RESTREINT UE

33. Lepinguga edendatakse rahvusvaheliste eeskirjade ja standardite tõhusat rakendamist ja kohaldamist tollivaldkonnas ja muudes kaubandusega seotud menetlustes, kaasa arvatud WTO sätteid ja Maaailma Tolliorganisatsiooni eeskirjad ning muu hulgas muudetud Kyoto konventsioon. Lepinguga edendatakse tõhusat piirkondlikku transiidikorraldust.

Leping sisaldab sätteid parimate tavade ja kogemuste vahetamise edendamiseks konkreetsetes ühistes huvivaldkondades. Nendeks valdkondadeks võivad olla eeskirjade ja menetluste ajakohastamine ja lihtsustamine, standarditud dokumendid, tariifne klassifitseerimine, läbipaistvus ja asutustevaheline koostöö. Lepinguga edendatakse ka lähenemist kaubavahetuse soodustamise valdkonnas, tuginedes vajaduse korral asjakohastele rahvusvahelistele standarditele ja vahenditele.

34. Lepinguga toetatakse tolliasutuste poolset tõhusat ja tulemuslikku intellektuaalomandi õiguse jõustamist seoses impordi, ekspordi, reekspordi, ümberlaadimiste ja muude tollimenetlustega, ning eelkõige seoses võltsitud kaubaga.
35. Lepingus tuleks arvesse võtta olemasolevat EÜ ja India vahelist tollikoostöö ja tolliküsimustes antava vastastikuse haldusabi lepingut ning see peaks toetuma olemasolevatele koostöömehhanismidele.

9. JAOTIS: KAUBANDUS JA SÄÄSTVA ARENG

36. Leping sisaldab mõlema lepinguosalise kohustusi seoses kaubanduse ja säästva arengu sotsiaalsete ja keskkonnaga seotud aspektidega. Lepingus on sätteid, millega edendatakse sotsiaal- ja keskkonnavallas rahvusvaheliselt kokkulepitud standardite järgimist ja nende tõhusat rakendamist, mis on vajalik säästva arengu tagamiseks. Leping sisaldab ka mehhanisme, millega toetatakse rahuldava töö edendamist Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1998. aasta põhilisi tööalaseid õigusi ja põhimõtteid käsitlevas deklaratsioonis määratletud ILO põhiliste töönormide tõhusa riigisisese rakendamise kaudu ning toetatakse koostööd seoses säästva arengu kaubandusaspektidega. Kaalutakse ka meetmete võtmist, millega hõlbustada ja edendada keskkonnakaupade, -teenuste ja -tehnoloogiaga kauplemist. Lepinguga nähakse ette nende kohustuste täitmise järelevalve ning lepingu sotsiaalse ja keskkonnamõju jälgimine, muu hulgas läbivaatamise ja avaliku kontrolli kaudu, samuti kasutades toetamist ja kaubandusega seotud koostööd, sealhulgas asjakohaste rahvusvaheliste foorumite kaudu.

10. JAOTIS: EESKIRJADE SELGUS

37. Leping sisaldab järgmisi sätteid:
- kohustus konsulteerida sidusrühmadega enne kaubavahetust mõjutava eeskirja kehtestamist;
  - kõigi rahvusvahelist kaubavahetust ja teenustekaubandust mõjutavate üldeeskirjade avaldamine ja avalik arutelu;

RESTREINT UE

- menetlused, millega püütakse ära hoida õigusaktidest tulenevaid kaubavahetuse probleeme nende varajases staadiumis;
  - rahvusvahelist kaubavahetust ja teenustekaubandust mõjutavate õigusaktide haldamise, rakendamise ja kohaldamisega seotud läbipaistvus, kaasa arvatud asjakohane läbivaatamise kord;
  - selliste teabepunktide ja tervikteenust pakkuvate teeninduspunktide loomine, kust saab konkreetset teavet ning koheseid vastuseid küsimustele ja päringutele lepingu toimumise kohta.
- ~~— kohustus järgida hea juhtimistava põhimõtteid ning astuda samme nende rakendamiseks kaubandusega seotud finants- ja maksuvaldkonnas ning vajaduse korral läbipaistvuse ja teabevahetuse alal, ilma et sellega piirataks ELi liikmesriikide pädevusi.⁵~~

11. JAOTIS: INSTITUTSIOONILINE RAAMISTIK JA LÕPPSÄTTED

38. Kõnealuse lepingu ja Indiaga olemasoleva koostöölepingu⁶ vahel luuakse selge õiguslik ja institutsiooniline side. See tagab välise ühtsuse, eelkõige vastavate sätete olemasolu, kohaldamise, peatamise ja lõpetamise suhtes. Institutsioonilise raamistiku puhul haldab kaubanduslikke ja mittekaubanduslikke sätteid sama institutsiooniline struktuur.
39. Lepinguga luuakse kaubanduskomisjon, mille ülesandeks on kontrollida lepingu rakendamist. Vajadusel võib luua erinevate valdkondade komiteesid, mis tegutsevad kaubanduskomisjoni raames. Kaubanduskomisjon annab aru 1994. aasta EÜ–India koostöölepinguga moodustatud ühiskomisjonile.

Vaidluste lahendamine

40. Leping sisaldab asjakohast ja hästi toimivat vaidluste lahendamise korda, millega tagatakse vastastikku kokkulepitud eeskirjade järgimine lepinguosaliste poolt.
41. Lepingus on sätted otstarbekaks probleemide lahendamiseks, näiteks paindlik vahendusmenetlus. Selline menetlus ei piira poolte õigusi ega kohustusi või vaidluste lahendamist lepinguga ettenähtud korras.

⁵ Komisjon märkis ära liikmesriikide ühehäälse nõusoleku selle taande väljajätmise kohta, kuid säilitas siiski reservatsiooni.

UK delegatsioon väitis, et taande väljajätmine on läbirääkimisjuhiste eelnõu osas lõplikult kokkuleppimise eeltingimuseks.

⁶ EÜ ja India Vabariigi vaheline partnerluse ja arengu koostööleping (EÜT L 23, 27.8.1994, lk 24)

Eelnõu

KOMISJONI SOOVITUS NÕUKOGULE,

**anda komisjonile volitused pidada Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide nimel Korea
Vabariigiga läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle**

DECLASSIFIED

RESTREINT UE

1. SELETUSKIRI

1. TAUST

1.1. ELi vabakaubanduslepingute poliitika

Komisjoni teatistes "Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas"¹ vaadeldi ELi kaubanduspoliitika panust Euroopa majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse. Teatistes kinnitatakse ELi seotust maailma kaubandusorganisatsiooniga (WTO), mis on kõige tõhusam ühtne kaubanduse laiendamise ja korraldamise vahend, millest kõik kasu saavad. Teatistes rõhutatakse, et Doha arengukava on ELi esmane eelistus ning et läbirääkimiste jätkamise nimel tehakse pingutusi. Samuti väidetakse teatistes väidetakse, et jätkates uute kasvuvõimaluste loomise eesmärgil turgude avamist kaubandusele ja investeeringutele, peaks EL toetuma WTO rajatud platvormile. Teatistes sätestatakse mitmed omavahel seotud kaubanduspoliitika algatused, mis toetavad jõupingutusi läbirääkimiste jätkamiseks WTOs. Tehakse ettepanek pidada nende algatuste raames läbirääkimisi hoolikalt valitud laiahaardeliste vabakaubanduslepingute üle.

Asjatundlikult koostatud vabakaubanduslepingutega saab avatust ja integratsiooni edendada kaugemale ja kiiremini, käsitledes küsimusi, mis ei ole veel küpsed arutamiseks mitmepoolsetel läbirääkimistel. Teatistes rõhutati, et me peame püüdma kahepoolse kaubanduse arendamisel silmas pidada teisi valdkondi ja kaubanduspoliitika laienevat rolli ELi välissuhetes. Selleks, et kaubanduspoliitika saaks kaasa aidata töökohtade loomisele ja majanduskasvu ergutamisele, peavad majanduslikud tegurid mängima tulevaste vabakaubanduslepingute valikus peamist rolli. Peamised majanduslikud kriteeriumid uute vabakaubanduslepingute sõlmimisel peavad olema turupotentsiaal (suurus ja kasvupotentsiaal) ja ELi ekspordihuvide vastase proteksionismi tase (tollimaksud ja mittetariifsed tõkked), võttes samal ajal arvesse meie potentsiaalsete partnerite läbirääkimisi ELi konkurentidega.

Sisult peavad uued, konkurentsist lähtuvad vabakaubanduslepingud olema laiahaardelised ja kohaldamisala poolest ambitsioonikad, seades eesmärgiks liberaliseerida kaubavahetus võimalikult suures ulatuses, sealhulgas teenuste ja investeeringute põhjalik liberaliseerimine. Tulevastes vabakaubanduslepingutes tuleb leida uued võimalused mittetariifsete tõkete käsitlemiseks ning jätkusuutliku arengu kaubandusaspekte hõlmavate sätete lisamiseks.

Teatistes rõhutatakse vajadust tagada algusest peale, et meil on oma võimalike partneritega sarnased eesmärgid, et vältida hilisemat läbirääkimiste katkemist vastandlike ootuste tõttu.

13. novembril 2006 otsustas Euroopa Liidu Nõukogu, et ta toetab varajaste läbirääkimiste alustamist ASEANi² riikidega, Indiaga ja Korea Vabariigiga (edaspidi "Lõuna-Korea") ning palus komisjonil viivitamata esitada läbirääkimissuuniste ettepanekud.

---

¹ KOM(2006) 567, "Gloaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas", 4. oktoober 2006

² Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioon

RESTREINT UE

1.2. ELi ja Lõuna-Korea vahelised suhted

Viimase kümne aasta jooksul on Lõuna-Korea ennast kindlalt kehtestanud kui ELi väärtuslik partner nii majanduslikult kui poliitiliselt. Kiire, ekspordil rajaneva majanduskasvu taustal viimastel kümnenditel on see 1950.–1953. aastal toimunud Korea sõjast laastatud riik muutunud ühest maailma vaeseimast arengumaast üheks maailma kõige edukamaks kaubandusjõuks ning üheks suurimaks rahvamajanduseks (SKT on suurem kui Brasiilial või Indial). Poliitiliselt on Lõuna-Koreal ELiga sarnased põhiväärtused alates 1990ndate esimesest poolest, mil tugevnesid tsiviilvalitsus ja mitmeparteiline demokraatia. Korea poolsaare jätkuv jagatus ja mure Põhja-Korea tuuma- ja raketiprogrammi levimise pärast asetab Lõuna-Korea geopoliitiliselt maailma ühte pingelisemasse punkti, milles on elulised julgeolekuhuvid kaalul nii Lõuna-Koreal endal kui ka ELi strateegilistel partneritel – Ühendriikidel, Hiinal ja Jaapanil.

Kuigi Lõuna-Korea on juba ELi suuruselt neljas kaubanduspartner väljaspool Euroopat, on kahepoolse kaubanduse soodustamiseks ja laiendamiseks kasutada suur potentsiaal. See on üks neist riikidest, kus lõhe ELi tootjate tegeliku positsiooni ja nende tavapärase positsiooni vahel võrreldavates riikides on ülimalt olulise tähtsusega. Lõuna-Koreasse on suunatud vaid 2,4% ELi ekspordist, samas kui ta moodustab 3,3% ELi välisõudlusest.

ELi ja Lõuna-Korea praegused kaubandussuhted on reguleeritud kaubanduse ja koostöö raamkokkuleppega (edaspidi "raamkokkulepe"), mis kirjutati alla 1996. aasta oktoobris ja jõustus 1. aprillil 2001. Raamkokkulepe, mis oma olemuselt on soodustusteta, ei anna eriti võimalusi surve avaldamiseks või positiivsete algatuste tegemiseks, et lahendada turulepääsu tõkete küsimusi või konkreetseid kaubandushäireid. Seetõttu ei ole pikaajaste probleemide käsitlemisel erilist edu olnud, kusjuures mõned neist probleemidest on regulatiivse loomuga. Läbirääkimised Lõuna-Koreaga vabakaubanduslepingu üle annaksid arvestavaid võimalusi liikuda paljude selliste probleemide lahendamise suunas.

Lõuna-Korea vastab täielikult teatise "Globaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas" sätestatud kriteeriumidele läbirääkimiseks vabakaubanduslepingu üle. See on üks väheseid riike, kus on ühendatud märkimisväärse suurusega turg, kõrge majanduskasv ning olulise suurusega tariifsed ja mittetariifsed kaubandustõkked, mis ei vasta ELi huvidele. Samuti on Lõuna-Korea kiiresti oma turge avamas ELi konkurentidele, mis ohustab ELi positsiooni. Nagu on näha Lõuna-Korea läbirääkimistest kolmandate riikidega ja ettevalmistavatest kõnelustest ELiga, on Lõuna-Korea eesmärk sõlmida põhjalikud ja laiahaardelised vabakaubanduslepingud ning tema ootused potentsiaalsete läbirääkimiste suhtes on sama kõrged kui ELil. Laiahaardeline vabakaubandusleping Lõuna-Koreaga kindlustaks meie positsioone ja tooks ELi jaoks kaasa märkimisväärseid turuvõimalusi.

RESTREINT UE

2. LEPINGU SISU JA KOHALDAMISALA

Laiihaardelise vabakaubanduslepingu eesmärk Lõuna-Koreaga on lihtsustada kaupade ja teenuste turulepääsu, hõlmates kõiki kaubandusega seotud valdkondi. Lepinguga tuleks ette näha paremad kaupade ja teenustega kauplemise sätted, kaasa arvatud siduvad sätted, millega tagatakse regulatiivne läbipaistvus vastastikuse kaubavahetuse ja investeerimise seisukohast olulistes valdkondades, sealhulgas standardid ja vastavushindamismenetlused, sanitaar- ja fütosanitaareeskirjad, intellektuaalomandiõigused koos jõustamistingimustega, kaubavahetuse soodustamine ja toll, riigihanked ning kaubavahetus ja konkurents, sealhulgas riigiabi. Lepinguga tuleks ette näha ka kaubanduskoostöö ja jätkusuutlik areng, mis hõlmab nii keskkonnaalast kui sotsiaalset mõõdet. Kuigi sõlmitav leping ulatub kaugemale praegustest kohustustest WTOs, peaks see siiski olema täielikult kooskõlas WTO eeskirjadega ja eelkõige üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artikliga ning teenuskaubanduse üldlepingu (GATS) V artikliga. Laiihaardeline vabakaubandusleping hakkab täiendama raamkokkulepet, ning oleks sellega õiguslikult ja institutsiooniliselt seotud.

Selline lähenemisviis on kooskõlas teatise "Gloaalne Euroopa" väljendatud strateegiaga, milles rõhutatakse, et uued, konkurentsist lähtuvad vabakaubanduslepingud peavad olema laiahaardelised ja kohaldamisala poolest ambitsioonikad, seades eesmärgiks liberaliseerida kaubavahetus võimalikult suures ulatuses, sealhulgas teenuste ja investeringute põhjalik liberaliseerimine.

3. LÄBIRÄÄKIMISSUUNISTE EELNÕU ETTEVALMISTAMINE

Läbirääkimissuuniste eelnõu ja sellele lisatud vabakaubanduslepingu mõju hindamise ettevalmistamiseks on toimunud konsultatsioonid liikmesriikidega, ELi institutsioonidega, kodanikuühiskonnaga (kaasa arvatud Euroopa äriühingud) ning Lõuna-Koreaga. Konsultatsioonid võeti ette, pidades silmas ELi kaubanduspoliitika tulevikusuundi, nendega seotud kohandusi ELi vabakaubanduslepingute strateegias ning Lõuna-Koreaga sõlmitava lepingu konkreetseid perspektiive.

Komisjon on koostanud mõju hindamise aruande, milles analüüsitakse Lõuna-Koreaga sõlmitava vabakaubanduslepingu võimalikku mõju. Paralleelselt läbirääkimistega tehakse üksikasjalikum jätkusuutlikkuse mõju hindamine, millega uuritakse lepingu võimalikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju.

4. MENETLUSED

Eesmärk on läbirääkimised lõpetada mitte hiljem kui kaks aastat pärast nende tegelikku algust. Vastavalt tavapärasele korrale annab komisjon läbirääkimiste kulgemisest korrapäraselt liikmesriikidele aru nõukogu asjaomastes komiteedes.

RESTREINT UE

2. SOOVITUS

Võttes arvesse eespool esitatut, soovitab komisjon:

- nõukogul anda komisjonile volitused pidada Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide nimel Lõuna-Koreaga läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle;
- nõukogul nimetada erikomitee (133), mis aitab komisjoni selles ülesandes;
- nõukogul anda välja lisatud läbirääkimissuunised.

DECLASSIFIED

RESTREINT UE

LISA

JUHISED LÄBIRÄÄKIMISTE PIDAMISEKS EUROOPA ÜHENDUSE JA TEMA LIIKMESRIIKIDE NING LÕUNA-KOREA VAHELISE VABAKAUBANDUSLEPINGU ÜLE

LEPINGU SISU JA KOHALDAMISALA

1. Vabakaubandusleping (edaspidi "leping") sisaldab ainult poolte vahel kohaldatavaid kaubandussätteid. Teisi küsimusi reguleeritakse Lõuna-Koreaga olemasolevate lepingutega või mis tahes edaspidi sõlmitavate lepingutega.
2. Leping peab olema laiaulatuslik, tasakaalustatud ning täielikult kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) eeskirjade ja kohustustega. **Doha voor on jätkuvalt ELi prioriteediks. Läbirääkimiste pidamisel ja lõpetamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse kohustusi seoses WTOga.**
3. Lepinguga tuleb ette näha kaubavahetuse ja teenustekaubanduse järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine ning samuti kaubandusega seotud küsimusi käsitlevad eeskirjad.

PREAMBUL JA ÜLDPÕHIMÕTTED

4. Preambulis meenutatakse, et partnerlus Lõuna-Koreaga rajaneb ühiste põhimõtetele ja väärtustele, nagu seda on kajastatud raamkokkuleppes, ning muu hulgas osutatakse järgmisele:
  - pooled kohustuvad järgima säästva arengu põhimõtteid ja rahvusvahelise kaubanduse kaudu toetama säästva arengu majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõõdet; sealhulgas on eesmärgiks majanduslik areng, vaesuse vähendamine, täielik ja produktiivne tööhõive ning rahuldava töö tagamine kõigile, samuti keskkonna ja loodusvarade kaitse ja säilitamine;
  - pooled täidavad lepingut täielikus kooskõlas WTOst tulenevate õiguste ja kohustustega;
  - pooltel on õigus võtta vajalikke meetmeid avaliku poliitika õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sellisel kaitsetasemel, mida nad peavad kohaseks, tingimusel et sellised meetmed ei ole põhjendamatult diskrimineerimise või rahvusvahelise kaubanduse varjatud piiramise vahendiks;
  - usutakse, et lepinguga luuakse kahe lepinguosalise vahelistes kaubandussuhetes uus õhkkond ning seda eelkõige kaubanduse ja investeerimise arengus;
  - pooled kohustuvad suhtlema kõigi asjaomaste huvitatud isikutega, sealhulgas erasektori ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega.

RESTREINT UE

LÄBIRÄÄKIMISTE STRUKTUUR JA KORRALDUS

4a. Komisjon peab läbirääkimisi artikli 133 komiteega konsulteerides. Komisjon annab regulaarselt aru läbirääkimiste käigust erikomiteele ja muudele asjaomastele komiteedele.

Liikmesriigid võivad osaleda läbirääkimisistungitel, kus käsitletakse nende pädevusse kuuluvaid küsimusi, ning nendega konsulteeritakse läbirääkimisdokumentide koostamise jaoks artikli 133 ajutise komitee (teenused) ja artikli 133 komitee (asendusliikmed) kaudu.

1. JAOTIS: EESMÄRGID

5. Leping kinnitab ühist eesmärki, milleks on kogu kaubavahetuse ja teenustekaubanduse järkjärguline ja vastastikune põhjalik liberaliseerimine täielikus kooskõlas WTO eeskirjadega.

6. Lepingus tunnistatakse, et lepingupoolte peamine eesmärk on säästev areng ning et lepinguga püütakse tagada rahvusvaheliste keskkonna- ja sotsiaalsete kokkulepete ning normide täitmine ning sellele kaasa aitamine. Lepingus sätestatakse, et pooled ei tohi soosida välismaiseid otseinvesteeringuid, leevendades kodumaiste õigusaktide nõudeid keskkonna, tööõiguse või töötervishoiu ja -ohutuse vallas või muutes leebemaks põhilisi töönorme ja kultuurilist mitmekesisust kaitsvaid ja edendavaid seadusi.

Lepingu majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnamõjusid uuritakse eraldi jätkusuutlikkuse mõju hindamise teel, mille komisjon viib läbi samaaegselt läbirääkimistega ning mis lõpetatakse enne lõplikule lepingule allakirjutamist. Jätkusuutlikkuse mõju hindamine peab välja selgitama lepingu tõenäolised mõjud mõlema osapoole säästvatele arengule, võimaliku mõju vähimarenenud riikidele ning vaestele ja haavatavatele naaberriikidele ning esitama (kaubanduslike või mittekaubanduslike) meetmete ettepanekuid, et võimalikult suurendada lepingust tulenevat kasu ning ära hoida või vähendada miinimumini selle võimalikku negatiivset mõju. Lepingusse tuleb eraldi peatükk, mis käsitleb kaubandust ja säästvat arengut ning hõlmab nii keskkonna- kui sotsiaalseid küsimusi ja käsitleb kõnealuseid meetmeid. Säästvat arengut võetakse arvesse kogu lepingus.

2. JAOTIS: KAUBAVAHEATUS

7. Impordi- ja eksporditollimaksud ja mittetariifsed meetmed.

Lepingu eesmärk on 7 aasta jooksul likvideerida mõlemapoolselt imporditollid ja samaväärse mõjuga maksud, et selle ajavahemiku lõpuks oleks mõlemapoolselt tagatud võrdväärsed turulepääsu võimalused. Leping hõlmab põhjalikult kogu pooltevahelist kaubavahetust. Lepingu eesmärk on võimalikult suures ulatuses tagada kaubanduse liberaliseerimine.

RESTREINT UE

Tollimaksude vähendamise alased läbirääkimised toimuvad Euroopa Ühenduse poolt läbirääkimise alustamise päeval *erga omnes* põhimõttel kohaldatud maksude alusel ning Lõuna-Korea poolt läbirääkimiste alustamise päeval *erga omnes* põhimõttel kohaldatud väliste tollimaksude alusel. Lepingupooled lepivad läbirääkimiste alguspäevast alates kokku, et mis tahes tollimaksude suurenemist ei võeta läbirääkimiste käigus arvesse.

8. Lepingus sätestatakse, et täieliku liberaliseerimise kohustuse täitmise nimel tuleb teha maksimaalseid jõupingutusi, võttes arvesse seda, kui oluline on tagada maksimaalne võimalik võrdsus nende vabakaubanduslepingutega, mille üle Lõuna-Korea peab läbirääkimisi teiste peamiste kaubanduspartneritega.
9. Erisätetega reguleeritakse tundlikuks liigitatud tooteid, mille jaoks nähakse ette näiteks pikem üleminekuperiood, mis ei ole pikem kui 10 aastat, või osalise liberaliseerimise kohustused koos läbivaatamisklausliga. Selliseid erisätteid või sellist erikohtlemist kohaldatakse üksnes teatavate tundlike toodete suhtes. Toodete puhul, mille suhtes pärast lepingu kohaldamist ei kehti täieliku liberaliseerimise kohustust, on sätestatud edaspidise liberaliseerimise võimalus.
10. Lepinguga keelustatakse kõik kaubanduse keelud, piirangud või muud mittetariifsed tõkked, mis ei ole õigustatud allpool sätestatud üldiste eranditega ning mis võiksid kujuneda suvalise diskrimineerimise vahenditeks või pooltevahelise kaubanduse varjatud piiranguteks. Eelistatakse selliseid sätteid ja menetlusi, millega tagatakse põhjendamatute mittetariifsete kaubandustõkete kõrvaldamine. Leping sisaldab maksualast diskrimineerimist keelavaid sätteid. Tootepõhiste mittetariifsete tõkete küsimus lahendatakse nõudmise ja pakkumise alusel, paralleelselt tariifisoodustuste vahetamisega. Kui see on vajalik lepingu eesmärkide edendamiseks ja turulepääsu parandamiseks sellisel tasemel, mis on suurem horisontaalsete eeskirjade abil saavutatud tasemest, peaks leping sisaldama valdkondlikke kohustusi mittetariifsete tõkete kohta. Lepinguga nähakse samuti ette sobivad siseriiklikud menetlused mittetariifsete tõkete ja muude asjatute kaubandustakistuste vältimiseks, kaasa arvatud eeskirjade läbipaistvuse abil.
11. Lepingu kohaldamisel kaotavad kehtivuse kõik tollimaksud, ekspordimaksud ja -tasud ning teisele lepinguosalisele suunatud ekspordi koguselised piirangud, mis ei ole õigustatud lepingus sätestatud eranditega.
12. Päritolureeglid
Lepingule lisatakse lisa, milles sätestatakse lihtsad ja kaasajased päritolureeglid, nähakse ette halduskoostöö ning võetakse arvesse käimasoleva päritolureeglite reformimise tulemusi.
13. Pettusevastased meetmed
Lepingu klauslis, milles käsitletakse tõhustatud halduskoostööd, sätestatakse menetlused ja asjakohased meetmed, mida lepinguosalisel võivad võtta, kui on kindlaks tehtud halduskoostöö puudumine tolliküsimustes, eeskirjade rikkumine või pettus.

RESTREINT UE

14. Haldusvigade haldamine

Lepinguga tuleks samuti sätestada, et ühiselt uuritakse asjakohaste meetmete võtmise võimalust juhul, kui pädevad asutused on teinud sooduspäritolureeglite kohaldamisel vigu.

15. Tööstuskaupade tehnilised normid, standardid ja vastavushindamismenetlused

Lisaks WTO tehniliste kaubandustõkete lepingu sätete kinnitamisele kehtestavad lepinguosalisel ka sätteid, mis hõlbustavad juurdepääsu üksteise turule. Leping sisaldab mitmeid üldisi põhimõtteid, mis on tehniliste kaubandustõkete kohta sätestatud WTO lepingus ning mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama (proportsionaalsuse, õigustamata piirangute, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtted) Eesmärgiks on lisada lepingusse sätteid tunnustatud rahvusvaheliste standardite vastuvõtmise ja kontrollinõuete ühtlustamise kohta mitmes esmatähtsas valdkonnas. Lepingus on seatud veel järgmised eesmärgid: parandada teabe levitamist importijatele ja eksportijatele, arendada ühiseid seisukohti ja edendada head õigusloome tava, püüelda tehniliste eeskirjade ja vastavushindamiste ühilduvuse ja ühtlustamise poole, edendada tihedat koostööd standardiseerimise ja akrediteerimise eest vastutavate asjaomaste organisatsioonidega ja nende omavahelist koostööd.

16. Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete osas järgitakse läbiräägitavates tingimustes nõukogu 20. veebruaril 1995 vastu võetud läbirääkimisjuhiste sätteid (nõukogu dokument 4976/95). Lisaks osutatakse lepingus mitmetele WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingu üldistele põhimõtetele, sealhulgas proportsionaalsus, põhjendamatud viivitused, läbipaistvus ja mittediskrimineerimine, mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama, pidades silmas eesmärki hõlbustada üksteise turulepääsu ning kaitstes inimeste ja loomade tervist ja taimetervist.

Lepinguga tuleks eelkõige püüda saavutada kaubanduses kohaldatavate sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete täielik läbipaistvus, teha jõupingutusi samaväärsuse tunnustamise vastastikusel mehhanismi loomiseks, sealhulgas toidutootmisettevõtete eelregistreerimiseks, teha jõupingutusi lepingupoolte haigusvaba staatuse tunnustamiseks ning kohaldama looma- ja taimehaiguste puhul riigi piirkondadeks jaotamise põhimõtet, säilitades samas põhilise minimaalse kontrolli nõude välispiiril. Lepingu kohaldamisel võetakse arvesse loomade heaolu.

17. Üldised erandid

Leping sisaldab GATTi XX ja XXI artiklil põhinevat üldise erandi klauslit.

RESTREINT UE

18. Kaitsemeetmed

Võimalikult ulatusliku liberaliseerimise kohustamiseks ~~on~~ **võib** leping sisaldada kahepoolse põllumajandusliku kaitsemeetme klauslit, millega kumbki pool võib taastada enamsoodustusrežiimi tollimaksud, kui teise poole toodangu import põhjustab või ähvardab tekitada tõsist kahju omamaisele tootmisharule.

19. Dumpinguvastased meetmed ja tasakaalustusmeetmed

Leping sisaldab klauslit dumpinguvastaste ja tasakaalustusmeetmete kohta, nähes ette, et pooled võivad võtta asjakohaseid meetmeid dumpingu ja/või tasakaalustatavate subsidiumide vastu vastavalt 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VI artikli rakendamist käsitlevale WTO lepingule või vastavalt WTO subsidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingule. Lepingusse tuleb integreerida ka kohustused, mis kooskõlas EÜ eeskirjade ja eelnevate kokkulepetega (nt avalike huvide kontroll ja väiksema tollimaksu eeskirjades lisakonsultatsioonid) ulatuvad selles valdkonnas WTO eeskirjadest kaugemale.

3. JAOTIS: TEENUSTEKAUBANDUS, ETTEVÕTTE ASUTAMINE

20. [Leping peab tagama asutamisoiguse ja teenustekaubanduse järkjärgulise ja vastastikuse liberaliseerimise, eesmärgiga tagada kooskõlas WTO eeskirjade, eriti teenustekaubanduse üldlepingu V artikliga, kõrge turulepääsu tase.

Kuigi peetakse kinni GATSi V artiklist, ei hõlma EÜ kohustused järgmisi valdkondi:

- riiklik merekaubandus ja
- lennuteenused, kaasa arvatud kodumaised ja rahvusvahelised, nii regulaarkui mitteregulaarlennud ning liiklusõigustega otseselt seotud teenused, mis on muud kui:
  - i. õhusõidukite remondi- ja hooldustööd ajal, kui õhusõiduk ei ole kasutuses
  - ii. õhustransporditeenuste müük ja reklaam
  - iii. arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenused, ja
  - iv. muud abistavad teenused, mis hõlbustavad lennuettevõtjate tegevust
- tuumamaterjalide kaevandamine, tootmine ja töötlemine;
- relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmine või nendega kauplemine.

RESTREINT UE

Läbirääkimistest jäetakse välja GATSi artiklis I-3 määratletud teenused, mida osutatakse valitsuse funktsioonide täitmisel.]³

20. a Audiovisuaalseid ja muid kultuuriteenuseid käsitletakse audiovisuaalse ja kultuurikoostöö raames. Selle koostööraamistiku arendamisel jääb pooltele võimalus säilitada ja arendada oma suutlikkust määratleda ja rakendada oma kultuuri- ja audiovisuaalpoliitikat eesmärgiga säilitada kultuuriline mitmekesisus ning samal ajal edendada kultuurilisi ja audiovisuaalseid vahetusi ja soodustada kultuuridevahelist dialoogi.

21. Lepinguosalised nõustuvad EÜ ja selle liikmesriikide vastavaid pädevusi arvesse võttes looma asutamist käsitleva raamistiku, mis rajaneb läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, turulepääsu, stabiilsuse ning üldistel kaitse põhimõtetel, mis rajanevad ELi vabakaubanduslepingutele ette nähtud investeeringute miinimumplatvormil, nagu selles lepitati kokku artikli 133 komitees (dok ST 15375/06).

Selles raamistikus lepivad pooled kokku tagada nende territooriumile rajatavatele teise lepinguosalise äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele sellise kohtlemise, mis ei ole vähem soodus nende oma äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele osaks saavast kohtlemisest, võttes nõuetekohaselt arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikkust.

Selle raamistiku ükski säte ei piira lepinguosaliste investorite õigusi saada kasu investeeringuid käsitlevas mis tahes olemasolevas või edaspidises rahvusvahelises lepingus, mille osapoolteks on Euroopa Ühenduse liikmesriik ja Lõuna-Korea, sätestatud soodsamast režiimist.

22. [Läbirääkimistel tuleb käsitleda turulepääsu tõkkeid ja siseriiklikule kohtlemisele seatud piiranguid kõikide majandussektorite ja tarneviiside osas, võttes seejuures arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikku olemust; läbirääkimiste eesmärgiks peab olema samuti kaubavahetuse toetamiseks ja hõlbustamiseks vajalike põhimõtete väljatöötamine.]⁴

23. Piiriüleste teenuste osutamise ja ettevõtete rajamise osas tuleb ELi investoritele ja teenusepakkujatele tagada vähemalt võrdsed tingimused ükskõik millise kolmanda riigi investorite ja teenusepakkujatega.

24. Leping ei välista vastavate WTO eeskirjadega (GATSi artiklid XIV ja XIVa) põhjendatud erandite kehtestamist teenuste osutamisele. Komisjon peaks samuti tagama, et käesoleva lepingu sätted ei takistaks lepinguosalistel kohaldamast riiklikke õigusnorme, mis käsitlevad riiki sisenemist, seal viibimist ning töötamist ja töötingimusi tingimusel, et sellega ei kaotata ega vähendata lepingust tulenevaid soodustusi.

³ BE: analüüsi reservatsioon.

⁴ BE: analüüsi reservatsioon.

RESTREINT UE

4. JAOTIS: RIIGIHANKED

25. Leping peaks oma ulatuselt püüdma võimalikult hästi täiendada riigihangete lepingut (valdkonnad ja majandusüksused, künnised, ettevõtjad, teenuslepingud). Lepinguga nähakse ette võrdse kohtlemise alusel vastastikune juurdepääs riigihangete turule riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil nii traditsioonilise sektori kui kommunaalteenuste valdkonna riigihankelepingute ja ehitustööde kontsessioonilepingute puhul. Turulepääsemise sätted laienevad vastavatele avalik-õiguslikele isikutele ning kommunaalteenuste valdkonnas riigiettevõtetele.

5. JAOTIS: KAUBAVAHETUS JA KONKURENTS

26. Leping sisaldab konkurentsisätteid, mis käsitlevad konkurentsieeskirju ja nende jõustamist.
27. Neis sätetes määratakse kindlaks konkurentsivastane tegevus, mida peetakse kokkusobimatuks lepingu nõuetekohase toimimisega, kuivõrd see mõjutab pooltevahelist kaubandust, ning esitatakse eeskirjad ettevõtjatevaheliste piiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse, turgu valitseva seisundi kuritarvitamise, koondumise ja riigiabi kohta.
28. Konkurentsisätetes käsitletakse asjakohast õiguslikku raamistikku ja loetletakse konkurentsieeskirjade rakendamise eest vastutavad asutused, et tagada nende konkurentsieeskirjade läbipaistev ja tõhus jõustamine.
29. Lepingus viidatakse poolte kavatsusele veelgi tugevdada koostööd monopolivastase võitluse ja ettevõtjate ühinemise järelevalve valdkonnas, korraldades läbirääkimised asjakohase erikokkuleppe üle.

6. JAOTIS: INTELEKTUAALOMANDI ÕIGUSED

30. Leping sisaldab eeskirju, millega tagatakse intellektuaalomandi õiguste tõhus ja piisav kaitse ja jõustamine. Lepingus sisalduvad kohustused pidada kinni mitmepoolsetest lepingutest selles valdkonnas ning hästi väljatöötatud üksikasjad õiguste, kaasa arvatud geograafiliste tähiste tunnustamise, kaitse ja tõhusa jõustamise kohta ning võltsimise ja piraatluse vastase võitluse kohta. Leping peab sisaldama sätteid *ex officio* geograafiliste tähiste tulemuslikuks tunnustamiseks ja kaitsmiseks, kaasa arvatud üldtähiste käibelt kaotamine.

7. JAOTIS: KAPITALI LIIKUMINE JA MAKSED

31. Lepinguga püütakse täielikult liberaliseerida jooksvaid makseid ja kapitali liikumist ning leping sisaldab kavatsatud meetmete rakendamiskeeldu. Sellega kaasnevad erandolukordade sätted (nt tõsiste raskuste korral rahandus- ja vahetuskursi poliitikas või usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalves või maksustamisel), mis on kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu sätetega kapitali vaba liikumise kohta. Läbirääkimistel võetakse arvesse, et otseinvesteeringutega mitte seotud kapitali liikumise liberaliseerimine on tundlik teema.

RESTREINT UE

8. JAOTIS: TOLL JA KAUBANDUSE SOODUSTAMINE

32. Leping sisaldab sätteid, millega soodustatakse pooltevahelist kaubavahetust, tagades samas tõhusa kontrolli. Sel eesmärgil on lepingus esitatud poolte kohustused seoses impordi, ekspordi ja transiidialaste eeskirjade, nõuete, formaalsuste ja menetlustega.
33. Lepinguga edendatakse rahvusvaheliste eeskirjade ja standardite tõhusat rakendamist ja kohaldamist tollivaldkonnas ja muudes kaubandusega seotud menetlustes, kaasa arvatud WTO sätteid ja Maailma Tolliorganisatsiooni eeskirjad ning muu hulgas muudetud Kyoto konventsioon. Lepinguga edendatakse tõhusat piirkondlikku transiidikorraldust.
- Leping sisaldab sätteid parimate tavade ja kogemuste vahetamise edendamiseks konkreetsetes ühistes huvivaldkondades. Nendeks valdkondadeks võivad olla eeskirjade ja menetluste ajakohastamine ja lihtsustamine, standarditud dokumendid, tariifne klassifitseerimine, läbipaistvus ja asutustevaheline koostöö. Lepinguga edendatakse ka lähenemist kaubavahetuse soodustamise valdkonnas, tuginedes vajaduse korral asjakohastele rahvusvahelistele standarditele ja vahenditele.
34. Lepinguga toetatakse tolliasutuste poolset tõhusat ja tulemuslikku intellektuaalomandi õiguse jõustamist seoses impordi, ekspordi, reekspordi, ümberlaadimiste ja muude tollimenetlustega, ning eelkõige seoses võltsitud kaubaga.
35. Leping peaks arvesse võtma olemasolevat Euroopa Ühenduse ja Korea Vabariigi vahelist tollikoostöö ja tolliküsimustes antava vastastikuse haldusabi lepingut ning toetuma olemasolevatele koostöömehhanismidele.

9. JAOTIS: KAUBANDUS JA SÄÄSTEV ARENG

36. Leping sisaldab mõlema lepinguosalise kohustusi seoses kaubanduse ja säästva arengu sotsiaalsete ja keskkonnaga seotud aspektidega. Lepingus on sätteid, millega edendatakse sotsiaal- ja keskkonnavallas rahvusvaheliselt kokkulepitud standardite järgimist ja nende tõhusat rakendamist, mis on vajalik säästva arengu tagamiseks. Leping sisaldab ka mehhanisme, millega toetatakse rahuldava töö edendamist Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1998. aasta põhilisi tööalaseid õigusi ja põhimõtteid käsitlevas deklaratsioonis määratletud ILO põhiliste töönormide tõhusa riigisisese rakendamise kaudu ning toetatakse koostööd seoses säästva arengu kaubandusaspektidega. Kaalutakse ka meetmete võtmist, millega hõlbustada ja edendada keskkonnakaupade, -teenuste ja -tehnoloogiaga kauplemist. Lepinguga nähakse ette nende kohustuste täitmise järelevalve ja lepingu sotsiaalse ja keskkonnamõju jälgimine, muu hulgas nende läbivaatamise ja avaliku kontrolli kaudu, samuti kasutades toetamist ja kaubandusega seotud koostööd, sealhulgas vastavaid rahvusvahelisi foorumeid.

RESTREINT UE

10. JAOTIS: EESKIRJADE SELGUS

37. Leping sisaldab järgmisi sätteid:

- kohustus konsulteerida sidusrühmadega enne kaubavahetust mõjutava eeskirja kehtestamist;
- kõigi rahvusvahelist kaubavahetust ja teenuskaubandust mõjutavate üldeeskirjade avaldamine ja avalik arutelu;
- menetlused, millega püütakse ära hoida õigusaktidest tulenevaid kaubavahetuse probleeme nende varajases staadiumis;
- rahvusvahelist kaubavahetust ja teenustekaubandust mõjutavate õigusaktide haldamise, rakendamise ja kohaldamisega seotud läbipaistvus, kaasa arvatud asjakohane läbivaatamise kord;
- selliste teabepunktide ja tervikteenust pakkuvate teeninduspunktide loomine, kust saab konkreetset teavet ning koheseid vastuseid küsimustele ja päringutele lepingu toimimise kohta.
- ~~— kohustus järgida hea juhtimistava põhimõtteid ning astuda samme nende rakendamiseks kaubandusega seotud finants- ja maksuvaldkonnas ning vajaduse korral läbipaistvuse ja teabevahetuse alal, ilma et sellega piirataks ELi liikmesriikide pädevusi.⁵~~

11. JAOTIS: INSTITUTSIOONIDEVAHELINE RAAMISTIK JA LÕPPSÄTTED

38. Kõnealuse lepingu ja olemasoleva raamkokkuleppe või vajaduse korral mõne muu edaspidi sõlmitava lepingu vahel luuakse selge õiguslik ja institutsiooniline side. See tagab välise ühtsuse, eelkõige vastavate sätete olemasolu, rakendamise, peatamise ja lõpetamise suhtes.
39. Lepinguga luuakse kaubanduskomisjon, mille ülesandeks on kontrollida lepingu kohaldamist. Vajadusel võib luua erinevate valdkondade komiteesid, mis tegutsevad kaubanduskomisjoni raames. Kaubanduskomisjon annab aru 1996. aasta raamkokkuleppega moodustatud ühiskomiteele.

Vaidluste lahendamine

40. Leping sisaldab asjakohast ja hästi toimivat vaidluste lahendamise korda, millega tagatakse vastastikku kokkulepitud eeskirjade järgimine lepinguosaliste poolt.
41. Lepingus on sätted otstarbekaks probleemide lahendamiseks, näiteks paindlik vahendusmenetlus. Selline menetlus ei piira poolte õigusi ega kohustusi või vaidluste lahendamist lepinguga ettenähtud korras.

---

⁵ Komisjon märkis ära liikmesriikide ühehäälese nõusoleku selle taande väljajätmise kohta, kuid säilitas siiski reservatsiooni.

UK delegatsioon väitis, et taande väljajätmine on läbirääkimisjuhiste eelnõu osas lõplikult kokkuleppimise eeltingimuseks.

RESTREINT UE

4. LISA

Komisjoni soovitus nõukogule volitada komisjoni avama läbirääkimised assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Andide Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel

Kaubandus

OLEMUS JA KOHALDAMISALA

Lepingu kaubandusosa käsitleb ulatuslikult iga kaubandusvaldkonda ning on täielikult kooskõlas WTO eeskirjade ja kohustustega. **Doha voor on jätkuvalt ELi prioriteediks. Läbirääkimiste pidamisel ja lõpetamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse kohustusi seoses WTOga.** Selles sätestatakse kaupade ja teenustega kauplemise järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine ning eeskirjade kehtestamine suure hulga allpool loetletud kaubandusega seotud küsimuste kohta. Selles sätestatakse ka riigihanketurgude loomise tingimuste järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine (ning jooksvate maksete ja kapitali liikumise liberaliseerimine) ning vastastikune juurdepääs riigihanketurgudele.

Arvestades, et säästev areng on üks osapoolte üldeesmärke, on kaubandusega seotud sätted suunatud kokkulepitud keskkonna- ja sotsiaalstandardite järgimise tagamisele ja hõlbustamisele ning positiivse keskkonna- ja sotsiaalmõju maksimeerimisele ja negatiivse minimeerimisele. Lepingus tuleb sätestada, et osapooled ei tohi soosida välismaiseid otseinvesteeringuid, leevendades oma õigusaktide nõudeid keskkonna, töö, töötervishoiu ja -ohutuse alaseid vallas või muute leebemaks põhilisi töönorme või kultuurilist mitmekesisust kaitsvaid ja edendavaid seadusi. Säästvat arengut arvestatakse läbivalt kõigis lepingu kaubandussätetes.

- Et stimuleerida ja tugevdada Andide Ühenduse jõupingutusi piirkondliku integratsiooni alal ning suurendada ELi ettevõtjate kasu piirkondlikust turust – võrreldes üsna väikeste siseriiklike turgudega – peab komisjon läbirääkimisi kõigis allpool loetletud kaubandusega seotud valdkondades. Erinevused kohustustes, mida Andide Ühenduse riigid ELi ees võtavad, peaksid olema minimaalsed ning neid tuleks lubada ainult juhul, kui lühema ajavahemiku jooksul ei ole võimalik leida ühtset lähenemisviisi.
- Arvestades ELi ja Andide Ühenduse erinevat arengutaset, tuleks läbirääkimiste käigus vajadusel kaaluda piirkondadevahelisi erinevusi kõigis arutatavates kaubandusega seotud valdkondades, näiteks nõustuda üleminekuperioodide erineva pikkusega.

Läbirääkimistel tuleb võtta arvesse samuti ELi äärepoolseimate piirkondade erihuviseid, näiteks pöörates erilist tähelepanu selliste piirkondade jaoks tundlikele toodetele.

KAUBAVAHETUS

Lepingu eesmärk on hiljemalt 10 aasta jooksul mõlemapoolselt kaotada imporditollimaksud ja nendega võrdse mõjuga maksud. Leping hõlmab kogu osapoolte vahelist kaubavahetust nii tollitariifistiku kui ka kaubavahetuse väärtuse mõttes ning lepingu eesmärgiks on täieliku liberaliseerimise kohustuse täitmise nimel teha maksimaalseid jõupingutusi, võttes arvesse seda, kui oluline on tagada maksimaalne võimalik võrdsus teiste oluliste kaubanduspartneritega sõlmitud vabakaubanduslepingutega.

RESTREINT UE

Tundlike toodete reguleerimiseks nähakse ette erisätteid, mis sisaldavad näiteks pikemat maksude kaotamise perioodi või osalise liberaliseerimise kohustust. Selliseid erisätteid või sellist erikohtlemist rakendatakse üksnes mõnede konkreetsete toodete suhtes. Läbivaatamissäte võimaldab edaspidi, pärast üldlepingu või võimaliku vahelepingu jõustumist, liberaliseerida kaubavahetust toodete puhul, mis ei kuulu täieliku liberaliseerimiskohustuse alla.

Lepingupooled lepivad läbirääkimiste alguspäevast alates kokku, et mis tahes tollimaksude suurenemist ei võeta läbirääkimiste käigus arvesse.

- Võttes arvesse Andide Ühenduse ühtlustamata tollitariifistikku peab Euroopa Ühendus tollimaksude kaotamise ajakava üle läbirääkimisi varem selleks iga toote jaoks Andide Ühenduse riikide poolt kokkulepitud "ühise tariifi" alusel. Euroopa Ühendus peaks läbirääkimistel püüdma saavutada tollimaksude kõrvaldamise ühise ajakava kehtestamine kõigi toodete jaoks, olenemata sellest, kas need on Andide Ühenduse siseselt varem ühtlustatud.

Kaupade liigitamiseks osapoolte vahelises kaubavahetuses kasutatakse kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi.

Lepingule lisatakse lisa, milles sätestatakse ~~lihtsad, kaasaegsed ja~~ arengut soodustavad päritolureeglid, nähakse ette halduskoostöö ning võetakse arvesse käimasoleva päritolureeglite reformimise tulemusi. Osapooled lepivad kokku, et (peatükkide 25–97 kohaldamisalasse jäävast) Andorra Vürstiriigist ning San Marino Vabariigist pärinevaid tooteid koheldakse Andide Ühendusse importimisel vastavalt lepingus sätestatud päritolureeglitele samal viisil kui Euroopa Ühendusest pärinevaid tooteid.

Osapooled lepivad kokku, et kaubad, mis päritolureegleid sisaldava lisa tähenduses pärinevad Euroopa Ühendusest, lubatakse alates üldlepingu või võimaliku vahelepingu esimesest kohaldamispäevast Andide Ühenduses vabasse ringlusse.

Kõik tollilõivud, maksud või ekspordimaksud ning ekspordi koguselised piirangud teisele osapooltele, mis ei ole õigustatud allpool loetletud üldiste eranditega, tühistatakse üldlepingu või võimaliku vahelepingu jõustumisel.

Liberaliseerimiskohustuste maksimeerimiseks on lepingus kahepoolne põllumajandusliku kaitsemeetme klausel, millega kumbki osapool võib taastada enamsoodustusrežiimi tollimaksud, kui teise osapoolte toote impordi kasv põhjustab või ähvardab põhjustada tõsist kahju omamaisele tootmisharule, võttes arvesse ka Euroopa Ühenduse äärepoolseimate piirkondade huvisid. See klausel hõlmab samuti tundlike töödeldud põllumajandustooteid, mis ei sisaldu lepingu I lisas.

Erisättes määratakse menetlused ja asjakohased meetmed, mida osapooled võivad kasutada juhul, kui tolli alal või tolliga seotud küsimustes puudub halduskoostöö või kui tuvastatakse eeskirjade rikkumine või pettus.

Tuleks sätestada ka võimalus kaaluda ühiselt asjakohaste meetmete võtmist juhul, kui pädevad ametiasutused on teinud sooduspäritolureeglite kohaldamisel vigu, ~~mille tagajärjeks võib olla imporditollimaksude kehtestamine.~~

RESTREINT UE

MITTETARIIFSED TÖKKED

Lepinguga keelustatakse kõik kaubanduse keelud, piirangud või muud mittetariifsed tõkked, mis ei ole õigustatud allpool sätestatud üldiste eranditega ning mis võiksid kujuneda suvalise diskrimineerimise vahenditeks või pooltevahelise kaubanduse varjatud piiranguteks. Leping peaks sisaldama sätteid ja menetlusi mittetariifsete tõkete kõrvaldamiseks kaubavahetusest. Leping peab sisaldama ka maksualast diskrimineerimist keelavaid sätteid.

Tootepõhiste mittetariifsete tõkete küsimus tuleks lahendada nõudmise ja pakkumise alusel, paralleelselt tariifisoodustuste vahetamisega. Turulepääsu parandamiseks tasemel, mis on suurem horisontaalsete eeskirjade abil saavutatud tasemest, peaks leping sisaldama sektorikohaseid kohustusi mittetariifsete tõkete suhtes. Lepinguga tuleks samuti ette näha sobivad riiklikud menetlused mittetariifsete tõkete ja muude ebavajalike kaubandustakistuste vältimiseks, sealhulgas eeskirjade selguse kaudu.

Leping sisaldab mitmeid üldisi põhimõtteid, mis on tehniliste kaubandustõkete kohta sätestatud WTO lepingus ning mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama (proportsionaalsuse, õigustamata piirangute, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtted). Lisaks WTO tehniliste kaubandustõkete lepingu sätete kinnitamisele kehtestavad lepinguosalisel ka sätteid, mis hõlbustavad juurdepääsu üksteisele turule. Eesmärgiks on lisada lepingusse sätteid tunnustatud rahvusvaheliste standardite vastuvõtmise ja kontrollinõuete ühtlustamise kohta mitmes esmatähtsas valdkonnas. Lepingus on seatud veel järgmised eesmärgid: parandada teabe levitamist importijatele ja eksportijatele, arendada ühiseid seisukohti ja edendada head õigusloome tava, püüelda tehniliste eeskirjade ja vastavushindamiste ühilduvuse ja ühtlustamise poole, edendada tihedat koostööd standardiseerimise ja akrediteerimise eest vastutavate asjaomaste organisatsioonidega ja nende omavahelist koostööd.

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete osas järgitakse läbiräägitavates tingimustes nõukogus 20. veebruaril 1995 vastu võetud läbirääkimisjuhiste sätteid (nõukogu dokument 4976/95). Lisaks tuleb lepingus osutada mitmele WTO sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingu üldpõhimõttele nagu proportsionaalsus, põhjendamatud viivitused, läbipaistvus ja mittediskrimineerimine, mida osapooled peavad omavahelises kaubavahetuses kohaldama, et lihtsustada juurdepääsu kummagi osapoolele turule, kaitstes samal ajal inimeste ja loomade tervist ning taimetervist.

Lepinguga tuleks eelkõige püüda saavutada kaubanduses kohaldatavate sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete täielik läbipaistvus, tegema jõupingutusi samaväärsuse tunnustamise vastastikuse mehhanismi loomiseks, sealhulgas toidutootmisettevõtete eelregistreerimiseks, tegema jõupingutusi lepingupoolte haigusvaba staatuse tunnustamiseks ning kohaldama looma- ja taimehaiguste puhul riigi piirkondadeks jaotamise põhimõtet, säilitades samas põhilise minimaalse kontrolli nõude välispiiril. Lepingu kohaldamisel võetakse arvesse loomade heaolu.

KAUBANDUSE KAITSEMEETMED

Leping peab sisaldama klauslit dumpinguvastaste ja tasakaalustusmeetmete kohta, millega nähakse ette, et osapooled võivad võtta asjakohaseid meetmeid dumpingu ja/või tasakaalustavate subsideerimiste vastu kooskõlas 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) VI artikli rakendamist käsitleva WTO lepinguga või WTO subsideerimiste ja tasakaalustusmeetmete lepinguga.

RESTREINT UE

Osapooled peaksid samuti nõustuma võtma selles valdkonnas WTO eeskirjadest kaugemale ulatuvaid kohustusi kooskõlas EÜ eeskirjade ja varasemate kahepoolsete lepingutega (näiteks avalike huvide kontroll ja väiksema tollimaksu eeskiri, täiendavad konsultatsioonid).

TEENUSTEKAUBANDUS JA ASUTAMISÕIGUS

[Leping peab tagama asutamisoiguse ja teenustekaubanduse järkjärgulise ja vastastikuse liberaliseerimise, eesmärgiga tagada kooskõlas WTO eeskirjade, eriti teenustekaubanduse üldlepingu V artikliga, kõrge turulepääsu tase.

Võttes arvesse Andide Ühenduse riikide arengutaset, lubatakse neile teatavat paindlikkust nii üldisel tasemel kui ka üksiksektorites ja allsektorites. Ükski üleminekuperiood ei tohiks põhimõtteliselt kesta üle 10 aasta.

Kuigi peetakse kinni GATS lepingu V artiklist, ei hõlma ELi võetavad kohustused järgmisi valdkondi:

- riiklik merekabaat ja
- lennuteenused, kaasa arvatud regulaarsed ja mitteregulaarsed siseriiklikud ja rahvusvahelised õhutransporditeenused ning otseselt liiklusoiguse kasutamiseiga seotud teenused, välja arvatud:
  - i. õhusõidukite remondi- ja hooldustööde ajal, kui õhusõiduk ei ole kasutuses
  - ii. õhutransporditeenuste müük ja turundus
  - iii. arvutipõhise ettetellimissüsteemi (CRS) teenused ja
  - iv. muud lennuettevõtjate tegevust hõlbustavad abiteenused
- tuumamaterjalide kaevandamine, tootmine ja töötlemine;
- relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmine või nendega kauplemine.

Läbirääkimistest jäetakse välja GATSi artiklis I-3 määratletud teenused, mida osutatakse valitsuse funktsioonide täitmisel.¹

Audiovisuaalseid ja muid kultuuriteenuseid käsitletakse audiovisuaalse ja kultuuritöö raamistikus. Sellise raamistiku väljatöötamisel jääb osapooltele võimalus säilitada ja arendada oma suutlikkust määratleda ja rakendada kultuuri- ja audiovisuaalpoliitikat oma kultuurilise mitmekesisuse säilitamiseks, edendades samas kultuuri- ja audiovisuaalalaseid vahetusi ning soodustades kultuuridevahelist dialoogi lisaks koostööd käsitlevas jaotises määratletud koostöömeetmetele.

Lepinguosalised nõustuvad Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vastavaid pädevusi arvesse võttes looma asutamist käsitleva raamistiku, mis rajaneb läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, turulepääsu, stabiilsuse ning üldistel kaitse põhimõtetel, mis rajanevad ELi vabakaubanduslepingutele ette nähtud investeringute miinimumplatvormil, nagu selles lepiti kokku artikli 133 komitees (dok ST 15375/06).

¹ BE tegi analüüsi reservatsiooni.

RESTREINT UE

Selles raamistikus lepivad pooled kokku tagada nende territooriumile rajatavatele teise lepinguosalise äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele sellise kohtlemise, mis ei ole vähem soodus nende oma äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele osaks saavast kohtlemisest, võttes nõuetekohaselt arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikkust.

Selle raamistiku ükski säte ei piira lepinguosaliste investorite õigusi saada kasu investeeringuid käsitlevas mis tahes olemasolevas või edaspidises rahvusvahelises lepingus, mille osapoolteks on Euroopa Ühenduse liikmesriik ja üks või mitu Andide Ühenduse riiki, sätestatud soodsamast režiimist.

[Läbirääkimistel tuleb käsitleda turulepääsu tõkkeid ja siseriiklikule kohtlemisele seatud piiranguid kõikide majandussektorite ja tarneviiside osas, võttes seejuures arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikku olemust; läbirääkimiste eesmärgiks peab olema samuti kaubavahetuse toetamiseks ja hõlbustamiseks vajalike põhimõtete väljatöötamine.]²

Läbirääkimistel tuleks käsitleda turulepääsu ja siseriiklikku kohtlemist majandussektorite ja tarneviiside osas ning määrata kindlaks valdkonnad, mille puhul seadusandlusel on suurem potentsiaal vastastikuse kaubavahetuse hõlbustamiseks.

Kui Andide Ühenduse liige on sõlminud majandusintegratsiooni lepingu kolmanda riigiga, kes ei kuulu Andide Ühendusse, tuleb kohelda ELi investoreid ja teenusepakkujaid piiriülese teenuste osutamise ja asutamiseõiguse seisukohast vähemalt sama soodsalt kui asjaomase kolmanda riigi investoreid ja teenusepakkujaid.

Ükski leping ei välista vastavate WTO eeskirjadega (GATSi artiklid XIV ja XIVa) põhjendatud erandite kehtestamist teenuste osutamise suhtes. Komisjon peaks tagama, et käesoleva lepingu sätted ei takista lepinguosalistel kohaldamast riiklikke õigusnorme, mis käsitlevad riiki sisenemist, seal viibimist ja töötamist ning töötingimusi tingimusel, et sellega ei kaotata ega vähendata lepingust tulenevaid soodustusi.

KAPITALI LIIKUMINE JA MAKSED

Lepinguga püütakse täielikult liberaliseerida jooksvaid makseid ja kapitali liikumist ning leping sisaldab kavatsatud meetmete rakendamiskeeldu. Sellega kaasnevad erandolukordade sätted (nt tõsiste raskuste korral rahandus- ja vahetuskursi poliitikas või usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalves või maksustamisel), mis on kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu sätetega kapitali vaba liikumise kohta. Läbirääkimistel võetakse arvesse, et otseinvesteeringutega mitte seotud kapitali liikumise liberaliseerimine on tundlik teema.

RIIGIHANKED

Osapooled lepivad kokku meetmetes, mis on mõeldud nende riigihanketurgude järkjärguliseks liberaliseerimiseks ametiasutuste ja avalik-õiguslike üksuste kõikidel tasanditel vee-, energeetika- ja transpordisektoris. Eesmärgiks on saavutada järkjärguline vastastikune juurdepääs turule mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtetele. Leping võib toetada ka turu ulatuslikumat avamist Andide Ühenduse partnerriikide vahel piirkonna tasandil.

² BE tegi analüüsi reservatsiooni.

RESTREINT UE

Lepingus kehtestatakse kohustuslikud eeskirjad, sealhulgas piisava läbipaistvuse sätteid, mis toetavad tõhusate riigihankesüsteemide loomist. Need peaksid tagama õigeaegsed ja tõhusad vaidlustamismenetlused ning elektrooniliste riigihangete alase koostöö.

KAUBAVAHETUS JA KONKURENTS

Leping peab sisaldama sätteid tõhusate konkurentsieeskirjade ja nende rakendamise kohta.

Neis sätetes määratakse kindlaks konkurentsivastane käitumine, mida peetakse kokkusobimatuks lepingu nõuetekohase toimimisega, ning peaksid sisaldama eeskirju ettevõtjatevaheliste piiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse, juhtpositsiooni kuritarvitamise, liitumiste kontrolli ja riigiabi kohta, mis takistavad või vähendavad konkurentsi Euroopa Ühenduse ja Andide Ühenduse territooriumil, kuivõrd see mõjutab pooltevahelist kaubandust.

Konkurentsitätetega tuleks käsitleda asjaomast õiguslikku ja haldusraamistikku ning riiklikke asutusi, kes vastutavad konkurentsieeskirjade rakendamise eest, et tagada nende vastavate konkurentsieeskirjade läbipaistev ja tulemuslik täitmine.

INTELLEKTUAALOMANDI ÕIGUSED

Leping peab sisaldama sätteid intellektuaalomandiõiguse tulemusliku ja piisava kaitse ning järgimise tagamiseks, kaasa arvatud intellektuaalomandiõiguste kaitset ja järgimist käsitlevad üksikasjad koos kohustusega pidada kinni selle valdkonna mitmepoolsetest lepingutest.

Leping peab sisaldama sätteid *ex officio* geograafiliste tähiste tulemuslikuks tunnustamiseks ja kaitsmiseks, kaasa arvatud üldtähistele käibelt kaotamine.

TOLLIGA SEOTUD KÜSIMUSED JA KAUBAVAHETUSE LIHTSUSTAMINE

Läbirääkimistel tuleb püüelda piiriülese kaubanduse lihtsustamise suunas, säilitades samas tõhusa kontrolli osapoolte kohustuste kaasamise teel impordi, ekspordi ja transiiti käsitlevate eeskirjade, nõuete, formaalsuste ja menetluste kohta.

Läbirääkimiste tulemused peavad edendama rahvusvaheliste eeskirjade ja standardite, kaasa arvatud WTO sätete ja Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) õigusaktide, näiteks muudetud Kyoto konventsiooni tulemuslikku rakendamist ja kohaldamist tolli valdkonnas ja muudes kaubandusega seotud menetlustes. Lepinguga edendatakse tõhusat piirkondlikku transiidikorraldust.

Lepinguga toetatakse tolliasutuste poolset tõhusat ja tulemuslikku intellektuaalomandi õiguse jõustamist seoses impordi, ekspordi, reekspordi, ümberlaadimiste ja muude tollimenetlustega, ning eelkõige seoses võltsitud kaubaga.

KAUBANDUS JA SÄÄSTEV ARENG

Leping sisaldab mõlema lepinguosalise kohustusi seoses kaubanduse ja säästva arengu sotsiaalsete ja keskkonnaga seotud aspektidega.

RESTREINT UE

Leping peab sisaldama kaubandussätteid, et edendada rahvusvaheliselt kokkulepitud sotsiaal- ja keskkonnastandardite järgimist ja tulemuslikku rakendamist kui säästva arengu vajalikku tingimust. Leping peab seetõttu sisaldama mehhanisme, mis toetaksid positiivselt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1998. aasta töö põhimõtete ja -õiguste deklaratsioonis määratletud põhiliste tööstandardite ja asjakohaste rahvusvaheliste keskkonnastandardite tulemuslikku rakendamist riigi tasandil, samuti tõhustatud koostööd nendes säästva arengu kaubandusaspektides. Kaalutakse ka meetmete võtmist, millega hõlbustada ja edendada keskkonnapõhise kaupade, -teenuste ja -tehnoloogiaga kauplemist. Lepingus tuleb ette näha kõnealuste kohustuste täitmise järelevalve, muu hulgas nende läbivaatamise ja avaliku kontrolli kaudu, samuti kasutades toetamist ja kaubandusega seotud koostööd.

Komisjon teostab paralleelselt läbirääkimistega sõltumatu jätkusuutlikkuse mõju hindamise, mis viiakse lõpule enne lõpliku lepingu allkirjastamist. Jätkusuutlikkuse mõju hindamise eesmärk on selgitada välja lepingust tuleneva kaubavahetuse tõenäoline mõju kummagi osapoole säästvate arengule, samuti pakkuda välja meetmeid lepingu kasuliku mõju maksimeerimiseks ning kahjuliku mõju vältimiseks või minimeerimiseks.

ÜLDISED ERANDID

Leping sisaldab GATTi XX ja XXI artiklil põhinevat üldise erandi klauslit.

EESKIRJADE SELGUS

Leping peab sisaldama järgmisi sätteid:

- kohustus konsulteerida enne kaubavahetust mõjutavate eeskirjade kehtestamist sidusrühmadega;
- kõikide rahvusvahelist kaubavahetust ja teenustekaubandust mõjutavate üldeeskirjade avaldamine ja avalik arutelu;
- menetlused kaubandusprobleemide vältimiseks varases etapis;
- eeskirjade haldamise, rakendamise ja kohaldamise läbipaistvus, kaasa arvatud asjakohane läbivaatamiskord;
- selliste teabepunktide ja ühtsete kontrollpunktide loomine, kust saab konkreetset teavet ning koheseid vastuseid lepinguosaliste küsimustele ja päringutele lepingu toimimise kohta.

VAIDLUSTE LAHENDAMINE

Leping peab sisaldama asjakohast ja hästitoimivat vaidluste lahendamise korda, millega tagatakse vastastikku kokkulepitud kaubandus- ning kaubandusega seotud eeskirjade järgimine lepinguosaliste poolt.

Lepingus on samuti sätted otstarbekaks probleemide lahendamiseks, näiteks paindlik mittetariifsete tõkete vahendusmehhanism. See mehhanism ei piira osapoolte õigusi ega kohustusi ning vaidluste lahendamist lepingus sätestatud korras.

Komisjoni soovitus nõukogule volitada komisjoni alustama läbirääkimisi assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks Euroopa Ühenduse ja tema liikmesriikide ning Kesk-Ameerika vabariikide Costa Rica, El Salvadori, Guatemala, Hondurase, Nicaragua ja Panama vahel

Kaubandus

OLEMUS JA KOHALDAMISALA

Lepingu kaubandusosa käsitleb ulatuslikult iga kaubandusvaldkonda ning on täielikult kooskõlas WTO eeskirjade ja kohustustega. **Doha voor on jätkuvalt ELi prioriteediks. Läbirääkimiste pidamisel ja lõpetamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse kohustusi seoses WTOga.** Selles sätestatakse kaupade ja teenustega kauplemise järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine ning eeskirjade kehtestamine suure hulga allpool loetletud kaubandusega seotud küsimuste kohta. Selles sätestatakse ka riigihanketurgude loomise tingimuste järkjärguline ja vastastikune liberaliseerimine (ning jooksvate maksete ja kapitali liikumise liberaliseerimine) ning vastastikune juurdepääs riigihanketurgudele.

Arvestades, et säästev areng on üks osapoolte üldeesmärke, on kaubandusega seotud sätted suunatud kokkulepitud keskkonna- ja sotsiaalstandardite järgimise tagamisele ja hõlbustamisele ning positiivse keskkonna- ja sotsiaalmõju maksimeerimisele ja negatiivse minimeerimisele. Lepingus sätestatakse, et pooled ei tohi soosida välismaiseid otseinvesteeringuid, leevendades kodumaiste õigusaktide nõudeid keskkonna, tööõiguse või töötervishoiu ja -ohutuse vallas või muutes leebemaks põhilisi töönorme ja kultuurilist mitmekesisust kaitsvaid ja edendavaid seadusi. Säästvat arengut võetakse arvesse läbivalt kõigis lepingu kaubandussätetes.

- Et stimuleerida ja tugevdada Kesk-Ameerika jõupingutusi piirkondliku integratsiooni alal ning suurendada ELi ettevõtjate kasu piirkondlikust turust võrreldes üsna väikeste siseriiklike turgudega, peab komisjon läbirääkimisi kõigis allpool loetletud kaubandusega seotud valdkondades. Erinevused kohustustes, mida Kesk-Ameerika riigid ELi suhtes võtavad, peaksid olema minimaalsed ning neid tuleks lubada ainult juhul, kui lühema ajavahemiku jooksul ei ole võimalik leida ühtset lähenemisviisi.
- Arvestades ELi ja Kesk-Ameerika erinevat arengutaset, tuleks läbirääkimiste käigus vajadusel kaaluda piirkondadevahelisi erinevusi kõigis arutatavates kaubandusega seotud valdkondades, näiteks nõustuda ülemineku perioodide erineva pikkusega.

Läbirääkimistel tuleb võtta arvesse samuti ELi äärepoolseimate piirkondade erihuvisid, näiteks pöörates erilist tähelepanu selliste piirkondade jaoks tundlikele toodetele.

RESTREINT UE

KAUBAVAHETUS

Lepingu eesmärk on hiljemalt 10 aasta jooksul mõlemapoolselt kaotada imporditollimaksud ja nendega võrdse mõjuga maksud. Leping hõlmab kogu osapoolte vahelist kaubavahetust nii tollitariifistiku kui ka kaubavahetuse väärtuse mõttes ning lepingu eesmärgiks on täieliku liberaliseerimise kohustuse täitmise nimel teha maksimaalseid jõupingutusi, võttes arvesse seda, kui oluline on tagada maksimaalne võimalik võrdsus teiste oluliste kaubanduspartneritega sõlmitud vabakaubanduslepingutega.

- Tundlikke tooteid reguleeritakse erisätetega, mis sisaldavad näiteks pikemat maksude kaotamise perioodi või osalise liberaliseerimise kohustust. Selliseid erisätteid või sellist erikohtlemist rakendatakse üksnes mõnede konkreetsete toodete suhtes. Läbivaatamissäte võimaldab edaspidi, pärast üldlepingu või võimaliku vahelepingu jõustumist, liberaliseerida kaubavahetust toodete puhul, mis ei kuulu täieliku liberaliseerimiskohustuse alla.

Lepingupooled lepivad läbirääkimiste alguspäevast alates kokku, et mis tahes tollimaksude suurenemist ei võeta läbirääkimiste käigus arvesse.

Arvestades, et Kesk-Ameerikas ei ole tollitariifistik veel ühtlustatud, peab Euroopa Ühendus tollimaksude kaotamise ajakava üle läbirääkimisi varem selleks iga toote jaoks Kesk-Ameerika riikide poolt kokkulepitud "ühise tariifi" alusel. Euroopa Ühendus ei peaks läbi rääkima eraldi ajakava ühegi toote jaoks, olenemata sellest, kas see toode on hõlmatud Kesk-Ameerika ühise tollitariifistikuga.

Kaupade liigitamiseks osapoolte vahelises kaubavahetuses kasutatakse kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi.

Lepingule lisatakse lisa, milles sätestatakse ~~lihtsad, kaasaegsed~~ ja arengut soodustavad päritolureeglid, nähakse ette halduskoostöö ning võetakse arvesse käimasoleva päritolureeglite reformimise tulemusi. Osapooled lepivad kokku, et (peatükkide 25–97 kohaldamisalasse jäävast) Andorra Vürstiriigist ning San Marino Vabariigist pärinevaid tooteid koheldakse Kesk-Ameerikasse importimisel vastavalt lepingus sätestatud päritolureeglitele samal viisil kui Euroopa Ühendusest pärinevaid tooteid.

Osapooled lepivad kokku, et kaubad, mis päritolureegleid sisaldava lisa tähenduses pärinevad Euroopa Ühendusest, lubatakse alates üldlepingu või võimaliku vahelepingu esimesest kohaldamispäevast Kesk-Ameerikas vabasse ringlusse.

Kõik tollilõivud, maksud või ekspordimaksud ning ekspordi koguselised piirangud teisele osapooltele, mis ei ole õigustatud allpool loetletud üldiste eranditega, tühistatakse üldlepingu või võimaliku vahelepingu jõustumisel.

Liberaliseerimiskohustuste maksimeerimiseks peab leping sisaldama kahepoolset põllumajanduslikku kaitseklauslit, millega kumbki osapool võib taastada enamsoodustusrežiimi tollimaksud, kui teise osapool toote impordi kasv kahjustab või ähvardab kahjustada tõsiselt kodumaist tootmisharu, võttes arvesse ka Euroopa Ühenduse äärepoolseimate piirkondade huviseid. See klausel hõlmab ka tundlikke töödeldud põllumajandustooteid, mis ei sisaldu lepingu I lisas.

RESTREINT UE

Erisättes määratakse menetlused ja asjakohased meetmed, mida osapooled võivad kasutada juhul, kui tolli alal või tolliga seotud küsimustes puudub halduskoostöö või kui tuvastatakse eeskirjade rikkumist või pettust.

Tuleks sätestada ka võimalus kaaluda asjakohaste ühismeetmete võtmist juhul, kui pädevad ametiasutused on teinud eelispäritolureeglite kohaldamisel vigu, mille tagajärjeks võib olla imporditollimaksude kehtestamine.

MITTETARIIFSED TÖKKED

Lepinguga keelustatakse kõik kaubanduse keelud, piirangud või muud mittetariifsed tõkked, mis ei ole õigustatud allpool sätestatud üldiste eranditega ning mis võiksid kujuneda suvalise diskrimineerimise vahenditeks või pooltevahelise kaubanduse varjatud piiranguteks. Leping peaks sisaldama sätteid ja menetlusi mittetariifsete tõkete kõrvaldamiseks kaubavahetusest. Leping peab sisaldama ka maksualast diskrimineerimist keelavaid sätteid.

- Tootepõhiste mittetariifsete tõkete küsimus tuleks lahendada nõudmise ja pakkumise alusel, paralleelselt tariifisoodustuste vahetamisega. Turulepääsu parandamiseks tasemel, mis on suurem horisontaalsete eeskirjade abil saavutatud tasemest, peaks leping sisaldama sektorikohaseid kohustusi mittetariifsete tõkete suhtes. Lepinguga tuleks samuti ette näha sobivad riiklikud menetlused mittetariifsete tõkete ja muude ebavajalike kaubandustakistuste vältimiseks, sealhulgas eeskirjade selguse kaudu.

Leping sisaldab mitmeid üldisi põhimõtteid, mis on tehniliste kaubandustõkete kohta sätestatud WTO lepingus ning mida lepinguosalisel vastastikusel kaubavahetuses peavad rakendama (proportsionaalsuse, õigustamata piirangute, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtted). Lisaks WTO tehniliste kaubandustõkete lepingu sätete kinnitamisele kehtestavad lepinguosalisel ka sätteid, mis hõlbustavad juurdepääsu üksteise turule. Eesmärgiks on lisada lepingusse sätteid tunnustatud rahvusvaheliste standardite vastuvõtmise ja kontrollinõuete ühtlustamise kohta mitmes esmatähtsas valdkonnas. Lepingus on seatud veel järgmised eesmärgid: parandada teabe levitamist importijatele ja eksportijatele, arendada ühtseid seisukohti ja edendada head õigusloome tava, püüelda tehniliste eeskirjade ja vastavushindamiste ühilduvuse ja ühtlustamise poole, edendada tihedat koostööd standardiseerimise ja akrediteerimise eest vastutavate asjaomaste organisatsioonidega ja nende omavahelist koostööd.

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete osas järgitakse läbiräägitavates tingimustes nõukogus 20. veebruaril 1995 vastu võetud läbirääkimisjuhiste sätteid (nõukogu dokument 4976/95). Lisaks peab leping viitama mitmele WTO sanitaarmeetmete ning fütosanitaarmeetmete rakendamise lepingu üldpõhimõttele, nagu proportsionaalsus, põhjendamatud viivitused, läbipaistvus ja mittediskrimineerimine, mida osapooled peavad omavahelises kaubavahetuses kohaldama, et võimaldada juurdepääsu kummagi osapoole turule, kaitstes samas ka inimeste ja loomade tervist ning taimetervist.

Lepinguga tuleks eelkõige püüda saavutada kaubanduses kohaldatavate sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete täielik läbipaistvus, teha jõupingutusi samaväärsuse tunnustamise vastastikuse mehhanismi loomiseks, sealhulgas toidutootmisettevõtete eelregistreerimiseks, teha jõupingutusi lepingupoolte haigusvaba staatuse tunnustamiseks ning kohaldada looma- ja taimahaiguste puhul riigi piirkondadeks jaotamise põhimõtet, säilitades samas põhilise minimaalse kontrolli nõude välispiiril. Lepingu kohaldamisel võetakse arvesse loomade heaolu.

RESTREINT UE

KAUBANDUSE KAITSEMEETMED

Leping peab sisaldama dumpinguvastast klauslit ja tasakaalustusmeetmeid, mis tagavad kummalegi osapoolle võimaluse võtta asjakohaseid meetmeid dumpingu ja/või tasakaalustavate subsiidiumide vastu kooskõlas 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) VI artikli rakendamist käsitleva WTO lepinguga või WTO subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepinguga.

Osapooled peaksid samuti nõustuma võtma selles valdkonnas WTO eeskirjadest kaugemale ulatuvaid kohustusi kooskõlas EÜ eeskirjade ja varasemate kahepoolsete lepingutega (näiteks avalike huvide kontroll ja väiksema tollimaksu eeskiri ning täiendavad konsultatsioonid).

TEENUSTEKAUBANDUS JA ASUTAMISÕIGUS

[Leping peab tagama asutamisõiguse ja teenustekaubanduse järkjärgulise ja vastastikuse liberaliseerimise, eesmärgiga tagada kooskõlas WTO eeskirjade, eriti teenustekaubanduse üldlepingu V artikliga, kõrge turulepääsu tase.

Arvestades Kesk-Ameerika riikide arengutaset, lubatakse neile teatavat paindlikkust üldsätetes ning üksiksektorites ja allsektorites. Ükski üleminekuperiood ei tohiks põhimõtteliselt kesta üle 10 aasta.

Kuigi peetakse kinni GATSi V artiklist, ei hõlma ELi võetavad kohustused järgmisi valdkondi:

- riiklik merekaubandus ja
- lennuteenused, kaasa arvatud regulaarsed ja mitteregulaarsed siseriiklikud ja rahvusvahelised õhutransporditeenused ning otseselt liiklusõiguse kasutamisega seotud teenused, välja arvatud:
  - i. õhusõidukite remondi- ja hooldustööde ajal, kui õhusõiduk ei ole kasutuses
  - ii. õhutransporditeenuste müük ja turundus
  - iii. arvutipõhise ettetellimissüsteemi (CRS) teenused
  - iv. muud lennuettevõtjate tegevust hõlbustavad abiteenused
- tuumamaterjalide kaevandamine, tootmine ja töötlemine;
- relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmine või nendega kauplemine.

Läbirääkimistest jäetakse välja GATSi artiklis I-3 määratletud teenused, mida osutatakse valitsuse funktsioonide täitmisel.

RESTREINT UE

- Audiovisuaalseid ja muid kultuuriteenuseid käsitletakse audiovisuaalse ja kultuuritöö raamistikus. Sellise raamistiku väljatöötamisel jääb osapooltele võimalus säilitada ja arendada oma suutlikkust määratleda ja rakendada kultuuri- ja audiovisuaalpoliitikat oma kultuurilise mitmekesisuse säilitamiseks, edendades samas kultuuri- ja audiovisuaalalaseid vahetusi ning soodustades kultuuridevahelist dialoogi lisaks koostööd käsitlevas jaotises määratletud koostöömeetmetele.]¹

Lepinguosalised nõustuvad Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vastavaid pädevusi arvesse võttes looma asutamist käsitleva raamistiku, mis rajaneb läbipaistvuse, mittediskrimineerimise, turulepääsu, stabiilsuse ning üldistel kaitse põhimõtetel, mis rajanevad ELi vabakaubanduslepingutele ette nähtud investeeringute miinimumplatvormil, nagu selles lepiti kokku artikli 133 komitees (dok ST 15375/06).

Selles raamistikus lepivad pooled kokku tagada nende territooriumile rajatavatele teise lepinguosalise äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele sellise kohtlemise, mis ei ole vähem soodus nende oma äriühingutele, tütarettevõtetele või filiaalidele osaks saavast kohtlemisest, võttes nõuetekohaselt arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikkust.

Selle raamistiku ükski säte ei piira lepinguosaliste investorite õigusi saada kasu investeeringuid käsitlevas mis tahes kehtivas või edaspidises rahvusvahelises lepingus, mille osapoolteks on Euroopa Ühenduse liikmesriik ja üks või mitu Kesk-Ameerika riiki, sätestatud soodsamast režiimist.

[Läbirääkimistel tuleb käsitleda turulepääsu tõkkeid ja siseriiklikule kohtlemisele seatud piiranguid kõikide majandussektorite ja tarneviiside osas, võttes seejuures arvesse teatavate spetsiifiliste sektorite tundlikku olemust; läbirääkimiste eesmärgiks peab olema samuti kaubavahetuse toetamiseks ja hõlbustamiseks vajalike põhimõtete väljatöötamine.]²

Kui Kesk-Ameerika partner sõlmib majandusintegratsiooni lepingu väljaspool Kesk-Ameerika piirkonda asuva kolmanda riigiga, tuleb piiriülese teenuste osutamise ja ettevõtete asutamise osas tagada ELi investoritele ja teenusepakkujatele vähemalt sama soodsad tingimused kui asjaomase kolmanda riigi investoritele ja teenusepakkujatele.

Ükski leping ei välista vastavate WTO eeskirjadega (GATSi artiklid XIV ja XIVa) põhjendatud erandite kehtestamist teenuste osutamise suhtes. Komisjon peaks tagama, et käesoleva lepingu sätted ei takista lepinguosalistel kohaldamast riiklikke õigusnorme, mis käsitlevad riiki sisenemist, seal viibimist, töötamist ning töötingimusi tingimusel, et sellega ei kaotata ega vähendata lepingust tulenevaid soodustusi.

¹ BE tegi analüüsi reservatsiooni.

² BE tegi analüüsi reservatsiooni.

RESTREINT UE

KAPITALI LIIKUMINE JA MAKSED

Lepinguga püütakse täielikult liberaliseerida jooksvaid makseid ja kapitali liikumist ning leping sisaldab kavatsatud meetmete rakendamiskeeldu. Sellega kaasnevad erandolukordade sätted (nt tõsiste raskuste korral rahandus- ja vahetuskursi poliitikas või usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalves või maksustamisel), mis on kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu sätetega kapitali vaba liikumise kohta. Läbirääkimistel võetakse arvesse, et otseinvesteeringutega mitte seotud kapitali liikumise liberaliseerimine on tundlik teema.

RIIGIHANKED

Osapooled lepivad kokku meetmetes, mis on mõeldud nende riigihanketurgude järkjärguliseks liberaliseerimiseks ametiasutuste ja avalik-õiguslike üksuste kõikidel tasanditel vee-, energeetika- ja transpordisektoris. Eesmärgiks on saavutada järk-järgult vastastikune juurdepääs turule mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtetel. Leping võib toetada ka turu ulatuslikumat avamist Kesk-Ameerika partnerriikide vahel piirkonna tasandil.

Lepinguga nähakse ette siduvad eeskirjad, sealhulgas piisava läbipaistvuse sätted, millega toetatakse tõhusate riigihankesüsteemide loomist. Nendega tuleks samuti näha ette õigeaegsed ja tõhusad vaidlustamismenetlused ning elektrooniliste riigihangete alane koostöö.

KAUBAVAHETUS JA KONKURENTS

Leping peab sisaldama sätteid tõhusate konkurentsieeskirjade ja nende rakendamise kohta.

Neis sätetes määratakse kindlaks konkurentsivastane tegevus, mida peetakse kokkusobimatuks lepingu nõuetekohase toimimisega, ning need peaksid sisaldama eeskirju ettevõtjatevaheliste piiravate kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse, juhtpositsiooni kuritarvitamise, ettevõtjate ühinemise kontrolli ja riigiabi kohta, mis takistavad või vähendavad konkurentsi Euroopa Ühenduse ja Kesk-Ameerika territooriumil, kuivõrd see mõjutab pooltevahelist kaubandust.

Konkurentsitätetega tuleks käsitleda asjaomast õiguslikku ja haldusraamistikku ning riiklikke asutusi, kes vastutavad konkurentsieeskirjade rakendamise eest, et tagada nende vastavate konkurentsieeskirjade läbipaistev ja tulemuslik täitmine.

INTELLEKTUAALOMANDI ÕIGUSED

Leping peab sisaldama sätteid intellektuaalomandiõiguse tulemusliku ja piisava kaitse ning järgimise tagamiseks, kaasa arvatud intellektuaalomandiõiguste kaitset ja järgimist käsitlevad üksikasjad koos kohustusega pidada kinni selle valdkonna mitmepoolsetest lepingutest.

Leping peab sisaldama sätteid *ex officio* geograafiliste tähiste tulemuslikuks tunnustamiseks ja kaitsmiseks, kaasa arvatud üldtähiste käibelt kaotamine.

TOLLIGA SEOTUD KÜSIMUSED JA KAUBAVAHETUSE LIHTSUSTAMINE

Läbirääkimistel tuleb püüelda piiriülese kaubanduse lihtsustamise suunas, säilitades samas tõhusa kontrolli osapoolte kohustuste kaasamise teel impordi, ekspordi ja transiiti käsitlevate eeskirjade, nõuete, formaalsuste ja menetluste kohta.

RESTREINT UE

Läbirääkimiste tulemused peavad edendama rahvusvaheliste eeskirjade ja standardite, sealhulgas WTO sätete ja Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) õigusaktide, näiteks muudetud Kyoto konventsiooni, tulemuslikku rakendamist ja kohaldamist tollivaldkonnas ja muudes kaubandusega seotud menetlustes. Lepinguga edendatakse tõhusat piirkondlikku transiidikorraldust.

Lepinguga toetatakse tolliasutuste poolset tõhusat ja tulemuslikku intellektuaalomandi õiguse jõustamist seoses impordi, ekspordi, reekspordi, ümberlaadimiste ja muude tollimenetlustega, ning eelkõige seoses võltsitud kaubaga.

KAUBANDUS JA SÄÄSTEV ARENG

Leping sisaldab mõlema lepinguosalise kohustusi seoses kaubanduse ja säästva arengu sotsiaalsete ja keskkonnaga seotud aspektidega.

Leping peab sisaldama kaubandussätteid, et edendada rahvusvaheliselt kokkulepitud sotsiaal- ja keskkonnastandardite järgimist ja tulemuslikku rakendamist kui säästliku arengu vajalikku tingimust. Leping peab seetõttu sisaldama mehhanisme, mis toetaksid positiivselt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1998. aasta töö põhimõtete ja -õiguste deklaratsioonis määratletud põhiliste tööstandardite ja asjakohaste rahvusvaheliste keskkonnastandardite tulemuslikku rakendamist riigi tasandil, samuti tõhustatud koostööd säästva arengu kaubandusalastes aspektides. Kaalutakse ka meetmete võtmist, millega hõlbustada ja edendada keskkonnakaupade, -teenuste ja -tehnoloogiaga kauplemist. Lepingus tuleb ette näha kõnealuste kohustuste täitmise järelevalve, muu hulgas nende läbivaatamise ja avaliku kontrolli kaudu, samuti kasutades toetamist ja kaubandusega seotud koostööd.

Komisjon viib paralleelselt läbirääkimistega läbi sõltumatu jätkusuutlikkuse mõju hindamise, mis viiakse lõpule enne lõpliku lepingu allkirjastamist. Jätkusuutlikkuse mõju hindamise eesmärk on selgitada välja lepingust tuleneva kaubavahetuse tõenäoline mõju kummagi osapoole säästvate arengule, samuti pakkuda välja meetmeid lepingu kasuliku mõju maksimeerimiseks ning kahjuliku mõju vältimiseks või minimeerimiseks.

ÜLDISED ERANDID

Leping sisaldab GATTi artiklitel XX ja XXI põhinevat erandite klauslit.

EESKIRJADE SELGUS

Leping peab sisaldama järgmisi sätteid:

- kohustus konsulteerida sidusrühmadega enne kaubavahetust mõjutavate eeskirjade vastuvõtmist;
- kõikide rahvusvahelist kaubavahetust ja teenustekaubandust mõjutavate üldeeskirjade avaldamine ja avalik arutelu;
- menetlused kaubandusprobleemide vältimiseks varases etapis;
- eeskirjade haldamise, rakendamise ja kohaldamise läbipaistvus, kaasa arvatud asjakohane läbivaatamiskord;

RESTREINT UE

- selliste teabepunktide ja ühtsete kontrollpunktide loomine, kust saab konkreetset teavet ning koheseid vastuseid lepinguosaliste küsimustele ja päringutele lepingu toimimise kohta.

VAIDLUSTE LAHENDAMINE

Leping peab sisaldama asjakohast ja hästitoimivat vaidluste lahendamise korda, millega tagatakse vastastikku kokkulepitud kaubandus- ning kaubandusega seotud eeskirjade järgimine lepinguosaliste poolt.

Lepingus on samuti sätted otstarbekaks probleemide lahendamiseks, näiteks paindlik mittetariifsete tõkete vahenduse mehhanism. See mehhanism ei piira poolte õigusi ega kohustusi või vaidluste lahendamist lepinguga ettenähtud korras.

DECLASSIFIED

Komisjoni ja nõukogu ühisdeklaratsioon läbivaatamisklausli kohta

[Lisaks korrapärasele konsultatsioonidele nõukogu pädevate töörühmadega ASEANi, India, Korea, Andide Ühenduse ja Kesk-Ameerika riikidega peetavate läbirääkimiste edenemise kohta esitab komisjon nõukogule kahe aasta jooksul alates iga läbirääkimisvooru käivitamisest laiaulatusliku aruande olukorra kohta ning teeb asjakohased soovitused. Selle aruande ja võimalike soovituste alusel arutab nõukogu olukorda ning võib asjakohaselt toimida.]¹

Komisjoni deklaratsioon tundlike toodete kohta

Iga tundliku toote puhul viiakse läbi võimaliku liberaliseerimiskorra eraldi hindamine. Sellega seoses ei välistata eelnevalt ühtegi võimalust, sealhulgas võimalust, et teatavate toodete suhtes ei kohaldata liberaliseerimise kohustust.

Ühendkuningriigi ja Iirimaa deklaratsioon Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotist käsitleva protokolliga

Ühendkuningriik ja Iirimaa säilitavad oma seisukoha asutamislepingu IV jaotist käsitleva protokolliga kohaldamise suhtes.

Ungari deklaratsioon üldiste kaitsepõhimõtete kohta

[Tekst saadetakse varsti laiali.]

_____

---

¹ Komisjon: reservatsioon